VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
1.8.2025 (8.6 (N) Ất Tỵ)
Số 92 (4226)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Phát huy truyền thống cha ông, nỗ lực phấn đấu đạt những kỳ tích trong tương lai [3]

LOẠI BỎ CÁC LÔ CỐT, HẦM NGẦM Ở KINH THÀNH HUẾ:

Cần thiết, nhưng phải hết sức thận trọng!

[5]

Công trình lô cốt ở Tây Thành Thủy Quan, kinh thành Huế *(ảnh lớn)*; Cơ quan chức năng khảo sát các lô cốt để xây dựng phương án tháo dỡ và một lô cốt ở khu vực mặt Đông của kinh thành Huế *(ảnh nhỏ)*
Ảnh: SƠN THÙY

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nghiêm trị hành vi bạo lực, lạm dụng lao động trẻ em

● **ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Liên quan đến vụ việc cô ruột dùng gậy đánh dã man hai cháu ruột của mình khi chúng chỉ mới 9 và 12 tuổi ở Cần Thơ đã gây bức xúc, phẫn nộ trong dư luận xã hội. Hành động của người phụ nữ này không chỉ là hành vi bạo hành, xâm phạm nghiêm trọng thân thể trẻ em mà còn có dấu hiệu của hành vi lạm dụng lao động trẻ em.

(Xem tiếp trang 2)

KHU DI TÍCH KHẢO CỔ ÓC EO - BA THÊ:

Hội tụ những giá trị nổi bật để trở thành di sản thế giới

[8]

TẠO SỨC BẬT THU HÚT KHÁCH QUỐC TẾ ĐẾN VIỆT NAM:

Cần đồng bộ các giải pháp

[6]

XUẤT KHẨU VĂN CHƯƠNG:

Đi mãi... liệu có thành đường?

[11]

Triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 2622/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025).

Triển lãm nhằm khẳng định tầm vóc, ý nghĩa lịch sử và mốc son chói lọi của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 và sự ra đời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (nay là nước Cộng hòa XHCN Việt Nam); nguyên nhân thắng lợi và bài học kinh nghiệm; sự vận dụng sáng tạo những bài học của Cách mạng Tháng Tám trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc cũng như trong sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc.

Đồng thời tuyên truyền về những thành tựu trong xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; nêu bật những thắng lợi và thành tựu vĩ đại của đất nước trong tám thập kỷ qua, nhất là sau gần 40 năm thực hiện đường lối đổi mới đất nước do Đảng khởi xướng và lãnh đạo, đồng thời nêu bật công lao, cống hiến to lớn của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước cũng như trong sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc. Triển lãm dự kiến trưng bày từ 100 đến 150 tranh cổ động tấm lớn tại Quảng trường Hồ Chí Minh, tỉnh Nghệ An vào tháng 8.2025.

Qua triển lãm nhằm cổ vũ, động viên, truyền cảm hứng, khơi dậy niềm tự hào trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân ra sức phấn đấu, nỗ lực vượt qua khó khăn, hoàn thành tốt các mục tiêu, nhiệm vụ chính trị, thi đua lập thành tích chào mừng các ngày lễ lớn của dân tộc, quyết tâm thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng.

L.S

Quảng Ngãi tiếp nhận trục quay xe nước do người dân phát hiện

Ngày 31.7, Bảo tàng tổng hợp tỉnh Quảng Ngãi cho biết, đơn vị vừa tiếp nhận một trục quay xe nước do người dân phát hiện. Trước đó, chiều 26.7, trong khi tắm sông Trà Khúc thuộc đoạn thuộc thôn Đông, xã Sơn Tịnh (Quảng Ngãi), hai cha con ông Nguyễn Văn Phúc, con trai là Nguyễn Nhất Phi đã phát hiện một trục quay xe nước bằng gỗ ở dưới lòng sông và liền đưa vô bờ.

Trục quay xe được làm bằng kỹ thuật đẽo thủ công với chất liệu lõi của cây gỗ xoay già tuổi, chiều dài 250cm, chu vi 100cm. Hai đầu trục kích thước dài 36-41cm. Trục xe có 10 lỗ gắn bánh kích thước từ 6-7cm, sâu 7cm dạng hình chữ nhật. Theo ông Phúc (60 tuổi), khi xưa, hai bên bờ sông Trà Khúc có nhiều bờ xe nước lớn với số lượng bánh từ 9-10 xe, các trục quay được làm bằng chất liệu gỗ hoặc tre. Bờ xe lớn nhất lúc đó là bờ xe của ông trùm Tú Thao.

Trục xe nước mang nhiều giá trị lịch sử, văn hóa và đáp ứng công tác nghiên cứu, trưng bày và phục vụ khách tham quan tại Bảo tàng tổng hợp tỉnh Quảng Ngãi.

NHƯ ĐỒNG

Bác thông tin bổ nhiệm đại sứ VIETNAM OCOPEX 2025

Cục Xúc tiến thương mại (Bộ Công thương) vừa ban hành văn bản số 2425/XTTM-HTXT, gửi các cơ quan truyền thông về thông tin liên quan đến Hội chợ các sản phẩm OCOP xuất khẩu (VIETNAM OCOPEX 2025). Theo nội dung văn bản, đây là sự kiện xúc tiến thương mại nằm trong khuôn khổ Chương trình cấp quốc gia về Xúc tiến thương mại, do Bộ Công thương chủ trì, phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Môi trường, UBND thành phố Hà Nội và Liên minh Hợp tác xã Việt Nam tổ chức.

Hội chợ sẽ diễn ra tại Hoàng thành Thăng Long - Hà Nội, từ ngày 13.8. Sự kiện do Cục Xúc tiến thương mại chủ trì thực hiện, phối hợp cùng Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương và Sở Công thương Hà Nội. Cục Xúc tiến thương mại cho biết, hiện nay trên mạng xã hội xuất hiện nhiều thông tin về việc bổ nhiệm đại sứ cho chương trình. "Đến nay, Bộ Công thương không bổ nhiệm, sử dụng cá nhân nào làm đại sứ của chương trình và không cho phép cơ quan, tổ chức phối hợp nào thực hiện việc nêu trên", Cục Xúc tiến thương mại khẳng định.

Trước đó, trên trang cá nhân có hơn 895.000 người theo dõi, Phạm Thoại đăng tải bài viết và video tuyên bố được "vinh dự đảm nhận vai trò đại sứ chương trình Top nông sản - Nông sản về phố (VIETNAM OCOPEX 2025). "Vinh dự đảm nhận vai trò Chương trình Top nông sản - Nông sản về phố VIETNAM OCOPEX 2025 do Bộ Công thương, Bộ Nông nghiệp và Môi trường tổ chức…", Phạm Thoại viết. Căn cứ vào nội dung chính thức tại văn bản số 2425/XTTM-HTXT của Cục Xúc tiến thương mại, có thể khẳng định thông tin do Phạm Thoại công bố là hoàn toàn sai sự thật.

P.V

Nghiêm trị...

(Tiếp theo trang 1)

Theo quy định tại Bộ luật Lao động năm 2019 và các văn bản hướng dẫn thi hành, việc sử dụng lao động được quy định rất chặt chẽ, không được ép buộc, sử dụng lao động trẻ em dưới 15 tuổi, nhất là trẻ dưới 13 tuổi như các cháu kể trên làm những công việc nặng nhọc, độc hại. Có thể hiểu là, nếu các em muốn lao động, làm việc thì chỉ làm những công việc nhẹ nhàng, đơn giản phù hợp với sức khỏe và độ tuổi các em hoặc chỉ là phụ giúp gia đình, kiểu "sai vặt" nhưng với điều kiện là các em phải hoàn toàn tự nguyện.

Tuyệt đối không thể xem trẻ em dưới 15 tuổi là lao động chính để nuôi sống bản thân và gia đình như người lao động trưởng thành được. Vì thế, không có ai, kể cả cha mẹ có thể giao việc và bắt ép các em phải làm việc như người lớn, nhất là buộc các em phải hoàn thành công việc khó khăn, phức tạp như người trưởng thành được.

Có thể nói, lạm dụng lao động trẻ em bắt chúng phải hoàn thành những công việc khó khăn, nặng nhọc như người lớn là không được phép, là vi phạm pháp luật cần phải bị lên án, nghiêm trị. Khi trẻ em bị ép buộc, lạm dụng lao động phải làm việc nào đó vượt ngoài khả năng, điều kiện sức khỏe, thời gian thì nhất định sẽ kèm theo các hành vi vi phạm pháp luật khác như bạo hành, đe dọa, ngược đãi trẻ em để khống chế, ép buộc các em. Bởi chỉ bằng những hành vi này thì các đối tượng phạm tội mới thực hiện được ý muốn của mình, buộc các em làm việc cho mình.

Do đó, cơ quan chức năng cần vào cuộc điều tra, xác minh, xử lý nghiêm vụ việc. Điều này không chỉ xử lý hành vi vi phạm pháp luật của người cô ruột nhẫn tâm, ra tay hành hạ các cháu của mình mà còn để làm gương, răn đe, phòng ngừa cho các trường hợp tương tự về sau.

Bên cạnh đó, về lâu dài, mang tính bền vững, giải quyết dứt điểm thì chính quyền các địa phương cần nắm chắc địa bàn quản lý để có những biện pháp căn cơ, hữu hiệu để ngăn chặn tình trạng ép buộc, sử dụng, lạm dụng lao động trẻ em tràn lan, trái pháp luật khá phổ hiện nay. Đặc biệt là điều tra xử lý nghiêm các đường dây "chăn dắt" trẻ em, ép buộc chúng đi bán vé số, xin tiền... tồn tại dai dẳng trong thời gian dài mà chưa có biện pháp xử lý triệt để, nghiêm khắc. ■

Tặng Bằng khen cho các cá nhân có thành tích trong công tác hỗ trợ Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy vừa ký Quyết định số 2673/QĐ-BVHTTDL về việc tặng Bằng khen cho cá nhân. Quyết định nêu rõ, tặng Bằng khen cho năm cá nhân đã có thành tích trong công tác hỗ trợ Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia thi đấu xuất sắc, giành huy chương Vàng tại Giải Vô địch Bóng đá U23 Đông Nam Á năm 2025 tổ chức tại Indonesia bao gồm: Ông Trần Anh Tú, Trưởng đoàn Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia; Ông Đỗ Anh Văn, phiên dịch Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia; Ông Nguyễn Trường An, bác sĩ Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia; Ông Vũ Anh Dũng, nhân viên y tế Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia; Ông Lưu Quang Lợi, nhân viên y tế Đội tuyển Bóng đá nam U23 quốc gia.

Đây là những cá nhân có đóng góp không nhỏ trong hành trình bảo vệ ngôi vương của U23 Việt Nam tại Giải Vô địch Bóng đá U23 Đông Nam Á năm 2025 tổ chức tại Indonesia vừa qua.

B.H

Dự kiến tổ chức 47 môn thi đấu tại Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương vừa ký Quyết định số 2676/QĐ-BVHTTDL, chính thức phê duyệt Đề án tổ chức Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X năm 2026. Theo kế hoạch, sự kiện thể thao lớn nhất cấp quốc gia, tổ chức theo chu kỳ 4 năm một lần sẽ diễn ra vào đầu tháng 11.2026 tại TP.HCM và hai địa phương Đồng Nai, Đồng Tháp, với quy mô tổ chức lớn và nhiều điểm mới về chuyên môn, tổ chức và quảng bá.

Theo nội dung đề án, Đại hội lần này dự kiến có 47 môn thể thao được đưa vào chương trình thi đấu chính thức, chia thành ba nhóm lớn. Trong đó nhóm các môn thể thao Olympic gồm 22 môn: Điền kinh (bao gồm cả nội dung leo núi việt dã Bà Rá), thể thao dưới nước (bơi và nhảy cầu), thể dục dụng cụ, đua thuyền (rowing, canoeing/kayak, sailing và thuyền truyền thống), bóng đá (gồm bóng đá nam, nữ 11 người và futsal nam), vật (tự do, cổ điển, vật bãi biển), bắn súng, bắn cung, cử tạ, judo, taekwondo, boxing, đấu kiếm, cầu lông, quần vợt, bóng chuyền (trong nhà và bãi biển), bóng rổ (5x5, 3x3), bóng ném (trong nhà và bãi biển), xe đạp (đường trường và địa hình), bóng bàn, golf và triathlon (ba môn phối hợp).

Bên cạnh đó, nhóm các môn thể thao nằm trong chương trình ASIAD gồm 7 môn: Karate, wushu, cầu mây, kurash, jujitsu, roller và esport. Đặc biệt, Đại hội còn dành không gian cho nhóm 12 môn thể thao truyền thống và nhóm môn phổ biến tại SEA Games như pencak silat, thể hình, muay, bi sắt, kick boxing, bowling, cờ (cờ vua, cờ tướng, cờ vây), billiards & snooker, khiêu vũ thể thao, vovinam, lặn, võ cổ truyền, đá cầu, đẩy gậy, kéo co, pickleball và Lân - Sư - Rồng. Việc kết hợp các môn thể thao hiện đại và truyền thống nhằm phát huy đa dạng bản sắc văn hóa thể thao Việt Nam.

THU SÂM

Sân bay Gia Bình được điều chỉnh quy hoạch, công suất tới 50 triệu khách

Bộ Xây dựng vừa ban hành quyết định phê duyệt điều chỉnh quy hoạch Cảng Hàng không quốc tế Gia Bình (Bắc Ninh) thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050. Theo đó, Cảng Hàng không quốc tế Gia Bình có vị trí, chức năng là cảng hàng không quốc tế, dùng chung cho mục đích dân dụng và an ninh, quốc phòng. Mục tiêu quy hoạch thời kỳ 2021-2030 là cấp sân bay 4E (theo mã tiêu chuẩn của Tổ chức Hàng không dân dụng quốc tế - ICAO). Công suất khoảng 30 triệu hành khách/năm và 1,6 triệu tấn hàng hóa/năm; khai thác loại tàu bay B777, B787, A350, A321 và các tàu bay chuyên cơ, chuyên dùng khác.

Tầm nhìn đến năm 2050, cảng đạt cấp sân bay 4E (theo mã tiêu chuẩn của ICAO), có công suất khoảng 50 triệu hành khách/năm và 2,5 triệu tấn hàng hóa/năm; khai thác loại tàu bay B777, B787, A350, A321 và các tàu bay chuyên cơ, chuyên dùng khác. Bộ Xây dựng cũng tính toán nhu cầu sử dụng đất cho thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 của Cảng Hàng không quốc tế Gia Bình khoảng 1.959,95 ha. Trong đó, đất quy hoạch các công trình hàng không dân dụng khoảng 957,65 ha; đất quy hoạch các công trình khu bay dùng chung khoảng 927,23 ha; đất an ninh do Bộ Công an quản lý khoảng 75,07 ha...

T.SƯƠNG

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Phát huy truyền thống cha ông, nỗ lực phấn đấu đạt những kỳ tích trong tương lai

Nhân kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2.9, Tổng Bí thư Tô Lâm, Bí thư Quân ủy Trung ương gặp mặt các cán bộ lão thành cách mạng, tiền khởi nghĩa, Mẹ Việt Nam anh hùng, tướng lĩnh, Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

Tổng Bí thư Tô Lâm với Mẹ Việt Nam anh hùng tại buổi gặp mặt Ảnh: TTXVN

Phát biểu tại buổi gặp mặt, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, chúng ta mãi mãi tri ân, khắc ghi công lao trời biển của Đảng, Bác Hồ, của hàng triệu chiến sĩ, Anh hùng liệt sĩ và các tầng lớp nhân dân, trong đó có các đồng chí Lão thành cách mạng, các Mẹ Việt Nam anh hùng, các tướng lĩnh, sĩ quan cao cấp, CCB, Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân trong Quân đội.

Tổng Bí thư bày tỏ tin tưởng, với tâm huyết, trách nhiệm, bản lĩnh, trí tuệ và tùy theo điều kiện của mỗi người, sẽ tiếp tục có những đóng góp đối với sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, của nhân dân và dân tộc; cùng nhau vun đắp, phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc và những giá trị tốt đẹp của văn hóa, con người Việt Nam, tạo thành sức mạnh nội sinh to lớn, đưa đất nước ta ngày càng phát triển giàu mạnh, phồn vinh, hạnh phúc, sánh vai với các cường quốc năm châu như nguyện ước của Bác Hồ kính yêu; đồng thời ghi nhận, trân trọng và khẳng định các kiến nghị sẽ được cấp ủy đảng và chính quyền các cấp xem xét, giải quyết theo tinh thần "nếu làm được thì làm ngay".

Tại buổi gặp mặt, Tổng Bí thư thông tin về một số thành tựu cũng như một số định hướng phát triển trong thời gian tới, đặc biệt là việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XIII của Đảng và chuẩn bị thật tốt để tổ chức thành công Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng... Về tình hình kinh tế, xã hội, tiếp tục điều hành chính sách tiền tệ chủ động, linh hoạt, kịp thời, hiệu quả, phối hợp đồng bộ, hài hòa, chặt chẽ với chính sách tài khóa mở rộng hợp lý, có trọng tâm, trọng điểm và các chính sách kinh tế vĩ mô khác; cân bằng hợp lý giữa lạm phát và tăng trưởng, giữa lãi suất và tỷ giá. Quyết định miễn học phí cho học sinh phổ thông từ mầm non đến hết THPT từ năm học mới này; chủ trương xây dựng trường nội trú liên cấp cho 248 xã biên giới đất liền; tăng cường hỗ trợ bảo hiểm y tế... đang là những nỗ lực lớn của Đảng và Chính phủ trong mục tiêu thực hiện chính sách xã hội của nhà nước xã hội chủ nghĩa đối với nhân dân và được nhân dân đồng tình, ủng hộ, đánh giá cao.

Chính phủ đã trình Quốc hội xem xét, thông qua khối lượng nhiệm vụ lập pháp lớn nhất từ đầu nhiệm kỳ đến nay với 50 dự án luật, nghị quyết; ban hành 119 nghị định; Thủ tướng Chính phủ ban hành 15 quyết định quy phạm pháp luật để tháo gỡ khó khăn, vướng mắc về thủ tục pháp lý, tạo không gian phát triển năng động cho nền kinh tế quốc dân. Về hoạt động của chính quyền địa phương 2 cấp, đây là dấu mốc mở ra một giai đoạn phát triển mới với bộ máy đơn vị hành chính địa phương 2 cấp, tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả và gần dân hơn, phục vụ nhân dân tốt hơn. Về cơ bản, sau 1 tháng hoạt động, guồng máy hoạt động của các tổ chức, cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị cấp xã hoạt động đồng bộ, thông suốt, cơ bản đáp ứng được yêu cầu của nhân dân, phục vụ người dân tốt hơn, thuận tiện hơn...

Tổng Bí thư nhấn mạnh, để có được những kết quả ban đầu nêu trên là nhờ sự đoàn kết thống nhất rất cao trong BCH Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, sự đồng lòng quyết tâm của toàn Đảng, cả hệ thống chính trị, sự nỗ lực cố gắng của từng tổ chức cơ sở đảng, của mỗi đảng viên và đặc biệt là sự ủng hộ, hưởng ứng của đại bộ phận quần chúng nhân dân, trong đó có cán bộ lão thành, cựu chiến binh. Tổng Bí thư nêu rõ, lịch sử đã cho thấy tương lai thuộc về những dân tộc biết ấp ủ khát vọng lớn và chung tay hành động vì lợi ích chung. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân ta đã đoàn kết thống nhất, chung sức đồng lòng, đạt được nhiều kỳ tích trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng, bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa; nhất định sẽ kế thừa, phát huy cao độ truyền thống cha ông, tiếp tục nỗ lực phấn đấu đạt được những kỳ tích mới trong tương lai.

Trong thành tựu chung của đất nước, các tướng lĩnh, sĩ quan cao cấp trong quân đội, các cựu chiến binh đã cùng nhân dân làm non sông đất nước vang khúc khải hoàn, trường tồn và phát triển. Tổng Bí thư mong muốn với nhiệt huyết, trách nhiệm của mình, tùy theo điều kiện của mỗi người, tiếp tục có những đóng góp đối với sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, nhân dân và dân tộc ta.

P.V (tổng hợp)

Chung tay ngăn chặn, đẩy lùi tội phạm mua bán người

Ngày 31.7, Bộ Công an phối hợp với Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và UBND TP Huế tổ chức Lễ phát động chung tay phòng, chống mua bán người và các hoạt động liên quan. Đây là các hoạt động hưởng ứng Ngày thế giới phòng, chống mua bán người và Ngày toàn dân phòng, chống mua bán người năm 2025, nhằm truyền đi thông điệp "Mua bán người là tội phạm có tổ chức - Hãy chấm dứt sự bóc lột".

Phát biểu tại Lễ phát động, Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình, nhấn mạnh, thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách, pháp luật, chương trình, kế hoạch, giải pháp quyết tâm ngăn chặn, đẩy lùi tội phạm mua bán người, góp phần bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, giữ gìn cuộc sống bình yên và hạnh phúc của người dân. Cả hệ thống chính trị và toàn thể nhân dân Việt Nam đã và đang tiếp tục đẩy mạnh phòng, chống mua bán người, với nhiều giải pháp và nhiệm vụ trọng tâm.

"Việt Nam cũng đang nỗ lực thực hiện những mục tiêu của Thỏa thuận toàn cầu về di cư hợp pháp, an toàn và trật tự của Liên Hợp Quốc theo kế hoạch, nhằm củng cố môi trường di cư minh bạch, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người di cư, ngăn chặn nguy cơ mua bán người trong các hoạt động di cư quốc tế...", Phó Thủ tướng Thường trực khẳng định. Cùng với đó, Phó Thủ tướng Thường trực yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương và các đơn vị liên quan tập trung tám nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian tới. Các cấp ủy, chính quyền, cơ quan chức năng cần xác định phòng, chống mua bán người là nội dung nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm và được kết hợp với việc thực hiện các chương trình khác về phát triển kinh tế, xã hội. Không ngừng hoàn thiện pháp luật và chính sách về phòng, chống mua bán người. Tăng cường năng lực thực thi, nâng cao năng lực cho các cơ quan và lực lượng thực hiện các nhiệm vụ phòng, chống mua bán người; ứng dụng công nghệ để theo dõi, giám sát, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về nạn nhân. Triển khai hiệu quả các kế hoạch, phương án nghiệp vụ phòng ngừa, đấu tranh, trấn áp tội phạm mua bán người, nhất là đường dây, tổ chức tội phạm.

Nâng cao hiệu quả công tác quản lý, kiểm tra các hoạt động kinh doanh, dịch vụ có điều kiện, như karaoke, vũ trường; kinh doanh casino; kinh doanh dịch vụ việc làm, tư vấn du học, đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài… Đồng thời, đẩy mạnh truyền thông sâu rộng đến tận cơ sở; lồng ghép với chương trình xóa đói giảm nghèo; tăng cường hợp tác quốc tế… "Toàn xã hội, từng gia đình và mỗi cá nhân bằng tấm lòng nhân ái, với trách nhiệm cao cả và hành động quyết liệt, thiết thực hãy chung tay ngăn chặn, đẩy lùi và loại trừ tội phạm nguy hiểm này; bảo vệ cuộc sống thanh bình, an lành cho nhân dân, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em gái", Phó Thủ tướng Thường trực nhấn mạnh.

Ngay sau Lễ phát động là chương trình diễu hành trên các trục đường trung tâm thành phố Huế với sự tham gia của các lực lượng vũ trang, đoàn thể, sinh viên, học sinh, người lao động… nhằm lan tỏa mạnh mẽ thông điệp: "Chung tay - Quyết liệt - Không khoan nhượng với tội phạm mua bán người".

SƠN THÙY

Đằng sau những trang sách giáo khoa...

KHẢI HƯNG - HOÀNG TÔN

Hàng triệu học sinh mỗi ngày cầm trên tay những cuốn sách giáo khoa (SGK) tưởng chừng như giản đơn. Ít ai ngờ rằng, đằng sau mỗi trang sách ấy là cả một hành trình gian nan của đội ngũ biên soạn, những người âm thầm dệt nên tri thức.

Hành trình ấy không đơn thuần là công việc biên soạn mà là sự kết tinh của tri thức uyên bác, lòng kiên trì không mệt mỏi và trên hết là tâm huyết đặt trọn vẹn vào thế hệ tương lai của đất nước.

SGK là công cụ học tập quen thuộc của hàng triệu học sinh Việt Nam, thực chất là sản phẩm của quy trình biên soạn nghiêm ngặt. Từ khâu lên đề cương, nhóm tác giả phải xây dựng bài mẫu, tổ chức dạy thực nghiệm tại các trường để kiểm định chất lượng. Sau mỗi tiết học thử nghiệm, hội đồng chuyên môn gồm biên tập viên, tác giả và nhà giáo dục sẽ cùng phân tích, hiệu chỉnh từ nội dung đến hình thức trình bày, đảm bảo phù hợp với nhận thức người học. Toàn bộ quá trình này được Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam (NXBGDVN) giám sát chặt chẽ trước khi xuất bản.

Sau mỗi giờ dạy, cả ê kíp gồm tác giả, biên tập viên, họa sĩ ngồi lại cùng giáo viên để nhận xét, góp ý. "Chúng tôi phải cân nhắc từng chi tiết nhỏ nhất. Một hình ảnh minh họa không chỉ cần đẹp mà phải chính xác về mặt khoa học, phù hợp văn hóa và không gây hiểu nhầm cho học sinh", họa sĩ Nguyễn Thế Phi, họa sĩ minh họa Sách giáo khoa (NXBGDVN) chia sẻ.

Theo đó, quy trình làm SGK tại NXBGDVN cũng được những người làm biên tập đánh giá là một hành trình dài với nhiều công đoạn khắt khe. Từ khâu đầu tiên là nghiên cứu Chương trình GDPT, xây dựng đề cương đến khi hoàn thiện bản thảo gốc phải trải qua ít nhất 7 công đoạn quan trọng. Đầu tiên, nhóm tác giả phải bắt tay vào nghiên cứu chương trình, từ đó xây dựng đề cương. Công đoạn này không hề đơn giản, từ việc nghiên cứu kỹ Chương trình giáo dục phổ thông mới, phân tích mô hình sách quốc tế, đến việc xây dựng cấu trúc chương, bài, mục phù hợp với tâm lý học sinh Việt Nam. Tiếp đến, nhóm tác giả sẽ tiến hành biên soạn, dạy thực nghiệm tại trường, phản hồi từ giáo viên để tiếp tục chỉnh sửa sách sao cho phù hợp với nhu cầu sử dụng của các em học sinh.

Sau đó, toàn bộ bản thảo chính thức sau khi sửa sẽ được biên soạn theo quy trình cuốn chiếu. Đây là giai đoạn quan trọng, khi nội dung, hình ảnh, thiết kế được gắn kết, kiểm tra và hoàn thiện đồng thời. NXBGDVN sẽ tiến hành tổ chức nhiều vòng đọc rà soát, biên tập, chỉnh sửa, để đảm bảo chất lượng trước khi được đưa vào các vòng thẩm định khắt khe. Đầu tiên là nội bộ tại NXBGDVN, sau đó trình lên Hội đồng thẩm định quốc gia do Bộ GD&ĐT thành lập. Từng góp ý sẽ được tổng hợp, trao đổi để tìm ra phương án chỉnh sửa tốt nhất để trình Hội đồng thẩm định quốc gia thông qua. Sau khi được Hội đồng thẩm định quốc gia thông qua, bản mẫu sẽ được trình Bộ trưởng Bộ GD&ĐT ký ban hành sử dụng trong toàn quốc.

Bản mẫu SGK sẽ được chuyển đến các nhà in, mỗi bản in đều được giám sát kỹ về chất lượng giấy, mực, màu sắc và độ chính xác nội dung. Song song với đó, bộ phận phát hành lập kế hoạch điều phối sách đến hàng ngàn điểm bán lẻ, trường học, và kho sách toàn quốc để đảm bảo sách đến tay học sinh đúng tiến độ năm học mới. Chia sẻ về các bước hoàn thiện sách giáo khoa, PGS.TS Nguyễn Văn Tùng, thành viên HĐTV, Phó Tổng Biên tập NXBGDVN cho biết: "Theo tôi, việc tuyển chọn tác giả là một trong những công đoạn cực kỳ quan trọng. Đó là các nhà giáo, nhà khoa học có uy tín, có kinh nghiệm viết SGK và đặc biệt là hiểu tâm lý lứa tuổi. Đội ngũ biên soạn phải có kiến thức từ sự kết hợp giữa chuyên gia đại học và giáo viên phổ thông để đảm bảo cả tính học thuật lẫn tính thực tiễn". "Áp lực lớn nhất là về thời gian", PGS.TS Nguyễn Văn Tùng cho biết: "Ví dụ khi biên soạn SGK lớp 5, chúng tôi đồng thời phải tập huấn giáo viên sử dụng SGK lớp 4. Khi ấy một nhóm tác giả phải làm nhiều việc cùng lúc, tạo ra áp lực vô cùng lớn".

Có thể thấy, công việc biên soạn sách giáo khoa cũng gặp nhiều khó khăn mà chỉ những người trong cuộc mới hiểu hết. Đơn cử như môn Ngữ văn, việc lựa chọn tác phẩm đáp ứng yêu cầu chương trình đã khó, lại thêm thách thức về vấn đề bản quyền. "Có khi tìm được tác phẩm phù hợp nhưng lại khó kết nối với tác giả, chủ sở hữu tác phẩm hoặc người thừa kế", PGS.TS Tùng chia sẻ. Bên cạnh đó, đối với môn Khoa học, mỗi hình ảnh minh họa đều phải chính xác đến từng chi tiết. Họa sĩ Nguyễn Thế Phi kể lại: "Khi vẽ về hệ mặt trời, chúng tôi phải đảm bảo tỷ lệ các hành tinh, khoảng cách tương đối, thậm chí cả màu sắc cũng phải chính xác theo nghiên cứu khoa học".

Trong kỷ nguyên số, NXBGDVN đang nỗ lực chuyển đổi với các bộ SGK điện tử, học liệu số. Nhưng dù ở hình thức nào, giá trị cốt lõi vẫn là chất lượng nội dung kết tinh từ trí tuệ và tâm huyết của đội ngũ biên soạn. TS Phạm Vĩnh Thái, thành viên HĐTV, Tổng Biên tập NXBGDVN khẳng định: "Triết lý xuyên suốt của chúng tôi là "Kiến tạo tri thức - Khơi nguồn sáng tạo". Mỗi trang sách không chỉ truyền tải kiến thức mà còn khơi gợi niềm đam mê học hỏi cho học sinh". Hành trình làm SGK là hành trình của trí tuệ tập thể, nơi kiến thức, kinh nghiệm và tâm huyết hội tụ. Đằng sau mỗi trang sách học trò cầm trên tay là biết bao giờ làm việc miệt mài, những đêm thức trắng chỉnh sửa và cả những giọt mồ hôi của đội ngũ biên soạn.

Như lời TS Phạm Vĩnh Thái khẳng định: "Chúng tôi không chỉ viết sách mà đang góp phần kiến tạo tương lai". Đó cũng chính là lý do vì sao, dù đầy áp lực, nghề viết SGK vẫn luôn nhận được sự trân trọng của xã hội. Bởi mỗi trang sách giáo khoa hôm nay chính là nền móng cho thế hệ công dân Việt Nam ưu tú trong tương lai. ■

Sách giáo khoa là sản phẩm của quy trình biên soạn nghiêm ngặt

Cảnh sát biển phối hợp cứu 2 du khách gặp nạn trên biển Hà Tĩnh

Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 1 vừa phối hợp cứu 2 bố con khách du lịch gặp nạn trên biển Hà Tĩnh. Trước đó, vào lúc 20h15 ngày 30.7, Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 1 nhận được tin báo từ Ban quản lý khu du lịch Xuân Thành (xã Tiên Điền, Hà Tĩnh) về việc có hai bố con là du khách khi đi nghỉ tại bãi tắm Xuân Thành có thuê ván sup để chèo bị sóng cuốn ra xa, mất liên lạc. Ban quản lý đề nghị Bộ Tư lệnh Vùng hỗ trợ tìm kiếm.

Sau khi tiếp nhận thông tin trên, nhận được sự chỉ đạo của Sở chỉ huy Cảnh sát biển Việt Nam, Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 1 lập tức điều động xuồng CSB 723 cùng 5 cán bộ, chiến sĩ thuộc Hải đội 102 đang thực hiện nhiệm vụ tại khu vực biển Cửa Hội (Nghệ An) khẩn trương cơ động đến hiện trường để phối hợp cùng các lực lượng, vận động các tàu xuống quanh khu vực tìm kiếm các nạn nhân mất tích trong điều kiện thời tiết bất lợi, sóng lớn, tầm nhìn hạn chế.

Đến 6h10 ngày 31.7, khi xuồng CSB 723 đang trong quá trình tìm kiếm, nhận thông tin 2 bố con là Nguyễn Thanh Tùng (35 tuổi) và cháu Nguyễn Trần Phương Anh (6 tuổi) trú tại phường Trường Vinh (Nghệ An) đã được tàu hàng VINASHIN 555 cứu vớt tại khu vực Nam Hòn Mắt 8 hải lý. Tàu VINASHIN 555 đề nghị Cảnh sát biển hỗ trợ đưa 2 người dân bị nạn về bờ. Thời điểm tiếp nhận, cả hai bố con đều có dấu hiệu kiệt sức sau nhiều giờ lênh đênh trên biển, song may mắn vẫn tỉnh táo và không nguy hiểm đến tính mạng.

Xuồng CSB 723 đã tiếp nhận 2 nạn nhân từ tàu VINASHIN 555 tại khu vực Đông Cửa Sót 12 hải lý. Cán bộ, chiến sĩ Hải đội 102 đã tiến hành kiểm tra sức khỏe, động viên tinh thần và chở 2 bố con về cảng Hải đội 102 tại xã Đan Hải (Hà Tĩnh), phối hợp với xã Tiên Điền, Đồn Biên phòng Lạch Kèn và Ban quản lý khu du lịch Xuân Thành bàn giao theo đúng quy định.

B.N

LOẠI BỎ CÁC LÔ CỐT, HẦM NGẦM Ở KINH THÀNH HUẾ:

Cần thiết, nhưng phải hết sức thận trọng!

Bài, ảnh: SƠN THÙY

Cơ quan chức năng có liên quan đã nhiều lần kiểm tra thực địa để xây dựng phương án tháo dỡ 31 công trình quốc phòng ở khu vực Kinh thành Huế. Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng, cần tính toán kỹ lưỡng để khi tiến hành phá dỡ không ảnh hưởng đến hệ thống kết cấu tường thành và các di tích liên quan.

Cuối năm 2024, UBND tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là TP Huế đã có Quyết định số 3323 về phê duyệt dự án đầu tư "Bảo tồn, tu bổ và tôn tạo hệ thống Kinh thành Huế (giai đoạn 2)" với tổng kinh phí hơn 367 tỉ đồng, từ nguồn ngân sách Trung ương, ngân sách địa phương và các nguồn huy động hợp pháp khác.

Một lô cốt ở khu vực mặt Đông của kinh thành Huế

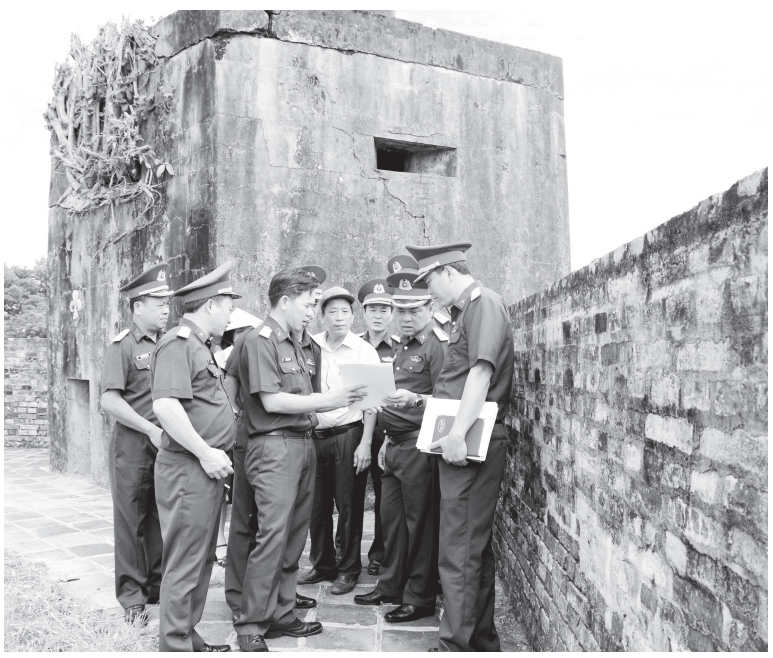
> *Các lô cốt do quân đội quản lý nên mọi việc như tháo dỡ, làm mới hay như thế nào thì thuộc thẩm quyền của họ. Phía Trung tâm cũng có tham gia khảo sát, báo cáo và xin ý kiến thống nhất. Tuy nhiên, cách làm như thế nào thì chưa có thông tin cụ thể, phải đợi phía họ phê duyệt.*
>
> **(Ông PHAN VĂN TUẤN, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế)**

Tháo dỡ các công trình này là cần thiết

Trong đó, ngoài việc thực hiện di dời dân cư khỏi khu vực I của 16 di tích bên ngoài kinh thành Huế, thì dự án cũng sẽ tiến hành tháo dỡ 31 công trình chiến đấu ở trong khu vực kinh thành Huế, gồm 26 lô cốt, 2 hầm ẩn nấp, 2 vọng gác và 1 trận địa phòng không cùng với 9 công trình chiến đấu ở khu vực di tích Trấn Hải Thành (phường Thuận An) và Văn Miếu - Võ Miếu (phường Kim Long). Nhiều người dân và nhà nghiên cứu quan tâm đến việc tháo dỡ các công trình ở bên trong kinh thành Huế, đặc biệt là phương án tháo dỡ các lô cốt ở khu vực Thượng thành.

Theo đại diện Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế, khi xây dựng hồ sơ di tích cho Quần thể di tích Cố đô Huế, cụ thể hơn là di tích kinh thành Huế không có thông tin và nội dung về các công trình lô cốt này. Bởi các công trình này chủ yếu được xây dựng thời chống Mỹ (khoảng giai đoạn từ 1957 đến trước 1975), không liên quan đến Quần thể di tích Cố đô Huế. Việc tổ chức tháo dỡ các công trình này là cần thiết, nhằm gìn giữ, bảo vệ và trả lại không gian cảnh quan di tích vốn có của kinh thành Huế; đồng thời chỉnh trang cảnh quan hướng đến phát huy giá trị di tích, tạo sản phẩm du lịch ở khu di sản Huế.

Ông Phan Văn Tuấn, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế thông tin: Trong năm 2024 và 2025, phía Quân khu 4 và Bộ Chỉ huy quân sự thành phố đã nhiều lần tổ chức khảo sát thực tế để xây dựng phương án tháo dỡ các lô cốt ở khu vực kinh thành Huế. Hiện nay, các thủ tục đang trình Quân khu 4 và Bộ Quốc phòng phê duyệt vì các công trình này thuộc công trình quốc phòng, có đặc thù riêng nên không phải ai cũng làm được. "Các lô cốt là do quân đội quản lý nên mọi việc như tháo dỡ, làm mới hay như thế nào thì thuộc thẩm quyền của họ. Phía trung tâm cũng có tham gia khảo sát, báo cáo và xin ý kiến thống nhất. Tuy nhiên, cách làm như thế nào thì chưa có thông tin cụ thể, phải đợi phía họ phê duyệt", ông Phan Văn Tuấn thông tin.

Lực lượng quân đội khảo sát các lô cốt ở khu vực kinh thành Huế để xây dựng phương án tháo dỡ Ảnh: Q.Đ

Công trình lô cốt ở Tây Thành Thủy Quan, kinh thành Huế

Trước đây, đồn Mang Cá từng là công trình quân sự quan trọng qua các giai đoạn lịch sử, mà gần đây nhất từng là trụ sở của Bộ Chỉ quân quân sự tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là TP Huế. Khi thành phố Huế thực hiện đề án "Di dời dân cư, giải phóng mặt bằng khu vực 1 di tích kinh thành Huế", Bộ Quốc phòng cũng đã quyết định phê duyệt đầu tư, di dời các đơn vị tại khu vực Mang Cá và bàn giao đất cho địa phương quản lý để tu bổ, tôn tạo khu vực I di tích kinh thành Huế. Nhiều người dân và các chuyên gia cho rằng, việc di dời cơ quan quân sự ra khỏi kinh thành Huế là phù hợp, trả lại không gian cho di tích để bảo tồn và phát triển. Lần này, việc tháo dỡ các công trình chiến đấu, phòng thủ là lô cốt và hầm trú ẩn ở khu vực kinh thành Huế cũng phù hợp và cần thiết.

Cần phải được tính toán kỹ lưỡng

Mặc dù đồng thuận trong việc tháo dỡ các công trình lô cốt, hầm ngầm trong khu vực kinh thành Huế nhằm trả lại không gian, cảnh quan cho di tích, nhưng nhiều ý kiến từ phía chuyên gia, nhà nghiên cứu cũng bày tỏ lo ngại. Những lô cốt, hầm ngầm được xây dựng rất kiên cố; các mảng tường bê tông dày, sâu, trong khi kết cấu tường thành và di tích đã trải qua trong một thời gian dài, tuổi thọ không cao. Hầu hết công trình lô cốt lại nằm trong kinh thành, nhiều trong số đó có vị trí gần sát với tường thành, di tích kiến trúc. Nếu phương án tháo dỡ không được các bên liên quan tính toán kỹ theo hướng bảo đảm an toàn tuyệt đối cho di tích thì sẽ để lại hậu quả rất nghiêm trọng. Có ý kiến còn đề nghị, phương án tháo dỡ cần phải được thẩm định độc lập, và các Bộ, ngành liên quan cùng xem xét, phê duyệt.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa, nguyên Giám đốc Sở VHTT TP Huế cho rằng, các lô cốt và hầm trú ẩn ở khu vực kinh thành Huế là những công trình được hình thành trong thời kỳ chiến tranh chống Mỹ và đến bây giờ không còn phù hợp với kỹ thuật cũng như chức năng của công trình phòng thủ. Bộ Quốc phòng đồng ý với Huế để tháo dỡ các công trình này là việc làm phù hợp, đáng ra phải làm sớm hơn. Tất nhiên khi thực hiện tháo dỡ thì phải cân nhắc về mặt kỹ thuật thi công, bởi nếu làm không tốt sẽ dễ ảnh hưởng đến di tích. "Tôi tin rằng, với công nghệ hiện đại ngày nay thì không có gì phức tạp khi tháo dỡ các lô cốt này", ông Nguyễn Xuân Hoa nói.

Cũng theo ông Nguyễn Xuân Hoa, trong khi tháo dỡ, chắc chắn sẽ xuất lộ những hiện vật chiến tranh, thậm chí ngay dưới nền móng của các lô cốt này cũng có khả năng còn dấu tích liên quan đến kinh thành Huế. Chính vì thế, khi thực hiện công việc này cần có sự phối hợp giữa quân đội, Bảo tàng Lịch sử, Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế để khi phát hiện thì xử lý kịp thời.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa cũng đề xuất, có thể trong 31 công trình quốc phòng này thì cân nhắc lựa chọn một vài công trình ở những vị trí phù hợp, không ảnh hưởng đến không gian lịch sử và cảnh quan chung của di tích để giữ lại. Xem như lưu lại một dấu tích thời chiến tranh ở khu vực này. Đại diện Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế cho biết, phương án tháo dỡ hạn chế tối đa việc ảnh hưởng đến di tích và đương nhiên sẽ không ảnh hưởng đến kết cấu chung của hệ thống tường thành của Kinh thành Huế. Nhưng đơn vị sẽ theo dõi mức độ ảnh hưởng ở mỗi vị trí có lô cốt sau khi tháo dỡ để phục hồi, hoàn trả mặt bằng cho di tích. ■

TẠO SỨC BẬT THU HÚT KHÁCH QUỐC TẾ ĐẾN VIỆT NAM:

Cần đồng bộ các giải pháp

● NGUYỄN ANH

Việt Nam đứng trước cả thách thức và cơ hội trong cuộc đua thu hút khách du lịch quốc tế, đang diễn ra ngày càng gay gắt giữa các quốc gia. Những nỗ lực gần đây của Chính phủ, đặc biệt là sự chỉ đạo quyết liệt của Thủ tướng Chính phủ và các Phó Thủ tướng, đã cho thấy quyết tâm rất lớn trong việc đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

Cần tiếp tục mở rộng danh sách miễn thị thực đơn phương để thu hút khách quốc tế đến Việt Nam

Văn bản chỉ đạo mới đây của Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính gửi các Bộ, ngành và địa phương là một bước cụ thể hóa định hướng ấy, với trọng tâm là các giải pháp đồng bộ, khả thi nhằm gia tăng năng lực cạnh tranh và thu hút du khách quốc tế đến Việt Nam.

Việt Nam trong cuộc cạnh tranh

Trong năm 2024 và nửa đầu năm 2025, du lịch thế giới đã phục hồi mạnh mẽ. Các quốc gia trong khu vực như: Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Thái Lan, Singapore, Indonesia hay Malaysia liên tục tung ra những chiến dịch quảng bá toàn cầu, nới lỏng visa, giảm thuế hàng không, đẩy mạnh quảng bá xúc tiến, tăng năng lực thanh toán và liên kết sâu với các nền tảng công nghệ quốc tế.

Việt Nam không thiếu lợi thế với cảnh quan thiên nhiên kỳ vĩ, bản sắc văn hóa đặc sắc, nền ẩm thực độc đáo, chính trị ổn định, con người thân thiện. Nhưng điểm yếu cố hữu của chúng ta vẫn còn tồn tại: Thủ tục visa chưa đủ cạnh tranh, hạ tầng còn hạn chế, dịch vụ chưa đồng bộ và quảng bá chưa đủ sức lan tỏa. Trong khi Thái Lan đã áp dụng hệ thống hoàn thuế VAT tại sân bay bằng mã QR và mở rộng thanh toán xuyên biên giới với Trung Quốc, thì tại Việt Nam, quy trình hoàn thuế còn rườm rà và thanh toán quốc tế vẫn nhiều rào cản.

Vì vậy, các chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ lần này không chỉ mang tính hành chính mà còn là lời thúc giục chuyển động toàn hệ thống, từ thể chế đến thị trường, từ trung ương đến địa phương.

Có thể chia nhóm giải pháp thành bốn trụ cột chiến lược: Thể chế, chính sách thị thực, xuất nhập cảnh và lao động quốc tế trong lĩnh vực du lịch tại Việt Nam; hạ tầng hỗ trợ và môi trường du lịch an toàn, minh bạch; chuyển đổi số và chuyển đổi xanh - chìa khóa bền vững; tăng cường vai trò điều phối và năng lực thực thi.

Trụ cột đầu tiên về thể chế và chính sách thị thực, xuất nhập cảnh, lao động quốc tế đóng vai trò như "cánh cửa đầu tiên" để du khách bước vào Việt Nam. Thời gian qua, Việt Nam đã có những bước tiến quan trọng với chính sách visa điện tử và miễn thị thực cho một số quốc gia. Tuy nhiên, trong cuộc cạnh tranh thu hút khách quốc tế ngày càng quyết liệt ở khu vực, từng chi tiết nhỏ trong chính sách thị thực có thể tạo nên sự khác biệt lớn về lợi thế quốc gia. Để thực sự nâng cao năng lực cạnh tranh, Việt Nam cần mạnh dạn triển khai những cải cách có tính chiến lược và đồng bộ.

Trước hết, cần mở rộng danh sách miễn thị thực đơn phương lên mức tương đương với Thái Lan nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho du khách đến từ các thị trường có khả năng chi tiêu cao và thời gian lưu trú dài ngày như: Châu Âu, Bắc Mỹ, Australia.... Song song đó, việc áp dụng visa nhập cảnh nhiều lần dài hạn, với thời hạn từ 6 tháng đến 1 năm cho các đối tượng như khách MICE, du lịch y tế, khách đầu tư hay học tập, sẽ góp phần tạo ra dòng khách ổn định, có giá trị kinh tế cao và ít bị ảnh hưởng bởi tính mùa vụ.

Việc số hóa và đơn giản hóa toàn bộ quy trình khai báo tạm trú, cư trú cho người nước ngoài cũng cần được thực hiện đồng bộ, linh hoạt. Một ứng dụng duy nhất - tích hợp thông tin visa, lưu trú, khai báo tạm trú, phản ánh dịch vụ cần được vận hành đồng bộ giữa Bộ Công an, Bộ VHTTDL và các địa phương sẽ không chỉ tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước mà còn nâng cao đáng kể trải nghiệm của du khách.

Môi trường du lịch là yếu tố "gây ấn tượng lâu dài" với du khách. Việc Phó Thủ tướng yêu cầu các địa phương tăng cường kiểm tra tình trạng "chặt chém", "hướng dẫn chui", bán hàng kém chất lượng… rất cần thiết và cần đi kèm hệ sinh thái công nghệ và phản hồi thực tế. Thiết lập trung tâm hỗ trợ du khách đa ngôn ngữ 24/7 tại các trung tâm du lịch lớn; đẩy nhanh phát triển ứng dụng du lịch thông minh quốc gia, tích hợp bản đồ, điểm đến, lịch sự kiện, phản ánh, đặt dịch vụ, hoàn thuế, hỗ trợ khẩn cấp; hoàn thiện hệ thống camera công cộng, thanh tra du lịch cơ động, hỗ trợ xử lý vi phạm nhanh.

Du lịch Việt Nam cần đồng thời nắm bắt hai xu hướng toàn cầu: Công nghệ và phát triển bền vững. Chuyển đổi số không chỉ là nền tảng điều hành mà còn là công cụ quảng bá - tiếp cận - phục vụ khách quốc tế: Phối hợp các nền tảng OTA (Booking, Trip.com, Agoda…) và mạng xã hội (TikTok, YouTube, WeChat, Instagram, X…) để đẩy mạnh chiến dịch thu hút khách tới Việt Nam bằng đa ngôn ngữ.

Tạo điều kiện thuận lợi cho khách du lịch

Chỉ đạo của Phó Thủ tướng Mai Văn Chính yêu cầu rõ Bộ VHTTDL, các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương khẩn trương rà soát, quán triệt sâu sắc và tiếp tục triển khai quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả các nhiệm vụ được giao, nhất là tại Công điện số 34/CĐ-TTg ngày 10.4.2025 của Thủ tướng Chính phủ. Trong đó tập trung vào các giải pháp đột phá về quảng bá xúc tiến, đa dạng hóa sản phẩm chất lượng cao, đẩy nhanh chuyển đổi số và chuyển đổi xanh, tạo điều kiện thuận lợi cho khách du lịch tiếp cận điểm đến.

Bộ VHTTDL nghiên cứu, dự báo các xu hướng du lịch mới trên thế giới, đặc biệt là các chính sách đột phá của các quốc gia cạnh tranh, trên cơ sở đó kịp thời tham mưu cho Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ các giải pháp mang tính chiến lược nhằm phát huy hiệu quả tiềm năng du lịch nội địa và quốc tế, góp phần đưa ngành Du lịch Việt Nam phát triển bền vững; tăng cường chỉ đạo công tác quản lý nhà nước về du lịch.

Tạo một nền tảng dữ liệu chia sẻ liên ngành về du khách quốc tế, từ visa, tiêu dùng, phản hồi, đến cư trú, thanh toán, lao động nước ngoài trong lĩnh vực du lịch. Rà soát các "điểm nghẽn thuế" trong hoàn VAT, hàng miễn thuế, tránh thất thu nhưng không làm nản lòng du khách. Đào tạo lại lực lượng hướng dẫn viên, nhân sự ngành Du lịch theo chuẩn quốc tế cả về ngôn ngữ, kỹ năng, đạo đức nghề nghiệp. Mỗi địa phương cần tăng cường công tác quản lý các điểm đến du lịch; thường xuyên theo dõi, nắm bắt tình hình và kịp thời xử lý các vấn đề phát sinh trong hoạt động đón khách du lịch quốc tế.

Việt Nam đang có nhiều cơ hội để đưa ngành Du lịch trở thành "quốc kế dân sinh" thực sự. Nhưng cơ hội không tự đến, nếu chúng ta không có một đột phá kép: Đột phá về tư duy chính sách, thể chế và đột phá về cách làm, tổ chức thực thi. ■

Chào đón vị khách Hàn Quốc thứ 1 triệu đến Đà Nẵng

Từ ngày 1-8.8, Sở VHTTDL TP Đà Nẵng tổ chức "Tuần lễ tri ân khách du lịch Hàn Quốc tại Đà Nẵng năm 2025" với hàng loạt hoạt động đặc sắc, ưu đãi hấp dẫn. Đây là sự kiện nằm trong khuôn khổ chương trình kích cầu du lịch quốc gia năm 2025 do Bộ VHTTDL phát động với chủ đề "Việt Nam - Đi để yêu", đồng thời thực hiện chỉ đạo của UBND TP Đà Nẵng về các giải pháp phát triển du lịch địa phương.

Chương trình hướng đến việc tôn vinh đóng góp của các công ty lữ hành, hãng hàng không và du khách Hàn Quốc trong việc thúc đẩy phát triển du lịch Đà Nẵng; là cơ hội để giới thiệu một "Đà Nẵng mới" - hiện đại, năng động với nhiều sản phẩm du lịch độc đáo, đẳng cấp sau quá trình mở rộng địa giới hành chính. Một trong những điểm nhấn là lễ chào đón vị khách Hàn Quốc thứ 1 triệu đến Đà Nẵng.

Theo Sở VHTTDL TP Đà Nẵng, Hàn Quốc hiện là một trong những thị trường quốc tế trọng điểm của ngành Du lịch thành phố. Trong những năm qua, lượng khách Hàn Quốc đến thành phố chiếm tỷ trọng lớn trong cơ cấu khách quốc tế. Thông qua chuỗi hoạt động đặc sắc trong "Tuần lễ tri ân khách du lịch Hàn Quốc 2025", Đà Nẵng kỳ vọng tiếp tục khẳng định vị thế là điểm đến hàng đầu được du khách Hàn Quốc yêu thích, đồng thời tăng cường thu hút khách quốc tế, góp phần hoàn thành mục tiêu tăng trưởng du lịch của thành phố trong năm 2025.

MINH LÝ

Người Jrai bảo tồn văn hóa từ du lịch cộng đồng

● **Bài, ảnh: LINH TÁ**

Với lợi thế về truyền thống lịch sử, văn hóa cùng cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, đồng bào Jrai ở xã Ia Ly, tỉnh Gia Lai đã phát huy vốn văn hóa bản địa, xây dựng làng thành điểm du lịch cộng đồng gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị truyền thống.

Người dân làng Kép được tập huấn kỹ năng và nghiệp vụ phục vụ bàn

Cách Pleiku chừng 30 km, làng Kép thuộc xã Ia Ly hút khách bởi nét sinh hoạt văn hóa đặc sắc của người Jrai như Lễ hội cồng chiêng, dệt thổ cẩm, đan mây tre, làm rượu ghè, thăm nhà mồ... Điểm nổi bật của làng Kép so với nhiều ngôi làng người Jrai khác trên địa bàn tỉnh Gia Lai là sự chỉn chu, khuôn phép, quy hoạch khang trang nhưng vẫn giữ được nét văn hóa đậm đà bản sắc dân tộc, duy trì hơn 95% nhà sàn làm nơi sinh hoạt của người dân bản địa.

Từ tháng 4.2023, tại làng Kép 1 và Kép 2, mô hình làng du lịch cộng đồng chính thức hoạt động, nhờ vậy đã thu hút hàng ngàn du khách trong và ngoài nước đến tham quan. Chị chị H'Uyên Niê, Phó ban Quản lý du lịch cộng đồng làng Kép 1, xã Ya Ly cho biết: Trước đây, chị em chỉ biết làm nông, chăn nuôi tự cung tự cấp, nhưng từ khi biết cách khai thác nét đẹp của không gian cư trú, nét độc đáo của di sản văn hóa dân tộc mình để làm du lịch, các gia đình trong xã có đã thêm thu nhập.

Theo chị H'Uyên Niê, những nghệ nhân lớn tuổi sẽ dệt, đan lát, hướng dẫn người dân cùng tham gia, còn các em nhỏ sẽ hóa thân thành các nhân vật, kể lại câu chuyện đời sống của người dân tộc Jrai. Từ mô hình này, mỗi người dân có thể sống, lao động trên chính quê hương mình và đặc biệt là lưu giữ lại được những nét văn hóa truyền thống, không để các nghề thủ công mỹ nghệ bị mai một.

Đang chăm chỉ bên khung dệt, nghệ nhân Rơ Châm Phaih cho biết: "Tôi không nhớ rõ lắm, khi còn nhỏ trong nhà đã có khung dệt. Tôi đam mê và nhờ mẹ và các cô trong làng dạy mình học dệt. Nghề dệt thổ cẩm được đồng bào Jrai lưu truyền qua nhiều thế hệ. Mỗi tấm vải thổ cẩm dệt được, phụ nữ Jrai rất trân quý vì đấy tâm huyết, cũng như thể hiện sự tài hoa của từng nghệ nhân.

Đến tại làng Kép, du khách không thể bỏ qua và tham quan trải nghiệm, tìm hiểu nhà mồ. Theo quan niệm của người Tây Nguyên, nhà mồ đơn giản là nơi họ thành kính đưa người chết về để đợi ngày Pơ thi (lễ bỏ mả), tức vĩnh viễn ra đi, không bao giờ quyến luyến quay lại nữa. Vậy nên nhà mồ càng đẹp, càng to thì tức là tình cảm của người sống càng lớn, nhưng phải nằm trong khả năng kinh tế của gia đình.

Với những du khách từng đến đây, nhà mồ của người Tây Nguyên là một thế giới nghệ thuật. Khi thiết kế chương trình tour cho du khách trải nghiệm, người Jrai làng Kép thường kết hợp giới thiệu nhà mồ và biểu diễn ma bùn. Nét đẹp của nhà mồ nằm ở hệ thống tượng mồ đủ dáng hình chủ đề từ sinh hoạt, lễ hội đến mẫu tử, phồn thực, tượng thú… khiến nhiều du khách thích thú.

Để nâng cao hoạt động du lịch cộng đồng, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam vừa tổ chức lớp tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ du lịch, nâng cao kỹ năng phục vụ du khách cho người dân địa phương tại làng Kép. Nội dung tập huấn tập trung vào phát triển kỹ năng và nghiệp vụ du lịch cộng đồng, kỹ năng chế biến món ăn, phục vụ bàn và pha chế đồ uống. Đây là hoạt động thuộc Dự án 6 về "Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", nằm trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Bà Nguyễn Thị Kim Chung, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Gia Lai cho biết: "Đến làng Kép du khách không chỉ được lắng nghe những huyền thoại dân gian sâu sắc mà còn được hòa mình vào không gian văn hóa truyền thống với những mái nhà rông, tiếng cồng chiêng và những lễ hội đậm chất của người Jrai. Chúng tôi đang đang khẩn trương xúc tiến, kêu gọi các doanh nghiệp lữ hành, kinh doanh du lịch kết nối tour tuyến để đưa du khách nhiều hơn đến tham quan, trải nghiệm tại điểm du lịch làng Kép". ■

Du khách tham quan trải nghiệm, tìm hiểu về nhà mồ và tượng mồ của đồng bào Jrai Tây Nguyên

Hoạt động giã lúa của đồng bào Jrai

Nét đẹp của dân ca Khơ Mú

Với những hoạt động hằng ngày của đồng bào dân tộc Khơ Mú tại Làng Văn hóa Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Hòa Lạc, Hà Nội) đã và đang góp phần gìn giữ, giới thiệu những làn điệu dân ca, dân vũ độc đáo của dân tộc mình đến với đông đảo du khách.

Dân ca Khơ Mú gắn liền với cuộc sống thường ngày và lễ hội, với những giai điệu trữ tình, mượt mà, phản ánh tình yêu quê hương, đôi lứa và thiên nhiên. Các bài hát thường được cất lên trong những đêm hội, quanh bếp lửa, tạo nên sự gần gũi, ấm áp, kết nối cộng đồng. Nhắc đến dân ca của người Khơ Mú là nhắc đến những điệu hát Tơm. Hát Tơm mang đậm chất sử thi, trữ tình, lúc du dương, êm ái, tình tứ; lúc thì lại rộn ràng, nhộn nhịp. Trong mỗi dịp lễ, tết, cưới hỏi… làn điệu Tơm lại vang lên dập dìu, say đắm. Không ai nhớ điệu Tơm có từ bao giờ chỉ biết rằng từ bao đời nay điệu Tơm đã gắn bó với mọi hoạt động văn hóa của người Khơ Mú. Các điệu Tơm truyền thống của người Khơ Mú như "Tơm Đường Kmun" (Tơm mừng đám cưới); "Tơm Ơ Grang Mỵ" (Tơm mừng nhà mới); "Tơm Kân Chơ" (Tơm giao duyên). Đặc biệt là điệu "Tơm Muôn" (Tơm mùa xuân), được hát múa trong những ngày Xuân, ngày Tết...

Dân vũ dân tộc Khơ Mú mang đậm nét sinh động, khỏe khoắn, thể hiện qua các điệu múa vòng tròn, múa sạp, múa quạt… đầy uyển chuyển và rộn ràng. Đây là những điệu múa thường thấy trong lễ hội mừng lúa mới, lễ cưới hay các nghi lễ truyền thống khác, thể hiện niềm vui, sự đoàn kết và tinh thần gắn bó của cộng đồng. Âm nhạc dân tộc Khơ Mú còn đặc sắc với nhiều loại nhạc cụ truyền thống như trống, chiêng, sáo, khèn, đàn môi… tạo nên những thanh âm núi rừng độc đáo, mang đến cho người nghe cảm giác thư thái, đắm chìm trong không gian thiên nhiên hùng vĩ. Thông qua các điệu dân vũ, người Khơ Mú mong muốn con người luôn luôn được khỏe mạnh, mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, đồng thời thể hiện mối cộng cảm giữa con người với con người, con người với thiên nhiên.

Trình diễn dân ca, dân vũ dân tộc Khơ Mú tại Làng Văn hóa Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Hòa Lạc, Hà Nội) Ảnh: K.TUẤN

Trải qua bao thế hệ, người Khơ Mú vẫn lưu giữ và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc, góp phần làm giàu thêm kho tàng di sản văn hóa dân tộc Việt Nam.

MINH HOÀNG

KHU DI TÍCH KHẢO CỔ ÓC EO - BA THÊ:

Hội tụ những giá trị nổi bật để trở thành di sản thế giới

● HOÀNG HẢI

Sở hữu rất nhiều di tích thuộc các loại hình di chỉ cư trú, mộ táng, kiến trúc tôn giáo cùng với hàng triệu di vật đã được phát hiện, khu vực trung tâm Óc Eo - Ba Thê còn là một trong những cảng thị quan trọng và trung tâm tôn giáo lớn là những cơ sở khoa học quan trọng để xây dựng hồ sơ Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê trình UNESCO xem xét, ghi danh di sản văn hóa thế giới.

Đó là nhận định của nhiều chuyên gia, nhà khoa học trong nước và quốc tế tại hội thảo khoa học quốc tế "Tham vấn giá trị nổi bật toàn cầu và tiêu chí đề cử di sản thế giới cho Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê" do UBND tỉnh An Giang phối hợp với các đơn vị liên quan vừa tổ chức. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương dự và phát biểu chỉ đạo.

Những hiện vật của Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê được trưng bày ở Nhà trưng bày Văn hóa Óc Eo tại An Giang

Các nhà khoa học trong nước và quốc tế tham dự hội thảo

Đáp ứng nhiều tiêu chí

Đại diện nhóm tư vấn xây dựng hồ sơ, TS Trương Đắc Chiến cho biết, căn cứ vào các tiêu chí về giá trị nổi bật toàn cầu của di sản thế giới, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê có thể đáp ứng tiêu chí (ii): Thể hiện sự giao thoa quan trọng của các giá trị nhân văn, qua một thời kỳ hay bên trong một khu vực văn hóa của thế giới, về những phát triển trong kiến trúc, hoặc công nghệ, nghệ thuật xây dựng đền tháp, quy hoạch thành phố hay thiết kế cảnh quan. Đồng thời đáp ứng tiêu chí (iii): Chứa đựng một minh chứng duy nhất hoặc ít nhất cũng hết sức khác biệt về một truyền thống văn hóa hay một nền văn minh hiện vẫn đang tồn tại hoặc đã diệt vong.

Bên cạnh đó, khu di tích này cũng đáp ứng tiêu chí (v): Một ví dụ nổi bật về hình thức cư trú truyền thống của con người, việc sử dụng đất đai hay khai thác biển cả, đại diện cho một (hay nhiều) nền văn hóa, hoặc tương tác giữa con người và môi trường, đặc biệt là khi nó đã trở nên dễ tổn thương do ảnh hưởng của những đổi thay không thể đảo ngược. Về giá trị nổi bật toàn cầu, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê thể thiện được tính xác thực và toàn vẹn, lưu giữ một quần thể di tích, di vật và cảnh quan văn hóa, tự nhiên có giá trị đặc biệt, thể hiện chân thực đời sống vật chất và tinh thần của cư dân cổ vùng hạ lưu sông Mê Kông trong suốt gần một thiên niên kỷ.

Hệ thống kênh đào, các gò cư trú, kiến trúc tôn giáo cùng hàng nghìn hiện vật gốm, đá, kim loại, thủy tinh… được phát hiện cho phép phục dựng tương đối đầy đủ về đời sống sinh hoạt, sản xuất, tổ chức xã hội, tôn giáo, tín ngưỡng, cũng như quan hệ giao thương quốc tế của cộng đồng cư dân cổ Óc Eo. Tính đặc biệt và độc đáo của khu di tích thể hiện rõ đây là minh chứng nổi bật cho sự giao thoa văn hóa giữa phương Đông và phương Tây trong bối cảnh toàn cầu hóa cổ đại. Trong những thế kỷ đầu công nguyên, khi các tuyến thương mại quốc tế kết nối Trung Hoa, Ấn Độ, Trung Đông và Địa Trung Hải thông qua Đông Nam Á, Óc Eo đã phát triển thành một trung tâm sản xuất, thương mại, tín ngưỡng có vai trò liên vùng, liên châu lục. Tổ hợp di tích này đại diện tiêu biểu cho mô hình cảng thị cổ với nhiều đặc trưng nổi bật, tiến sĩ Chiến nhấn mạnh.

Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê luôn thu hút sự quan tâm của các nhà khoa học

Từ những phân tích trên, nhóm tư vấn xây dựng hồ sơ đề xuất cần thiết đưa thêm một số địa điểm và trình bày theo từng loại hình di tích để thấy rõ hơn tính chất phức hợp cũng như các giai đoạn phát triển của khu di tích khảo cổ học quan trọng bậc nhất khu vực hạ lưu sông Mê Kông. Qua đó, củng cố luận cứ xác lập giá trị nổi bật toàn cầu của di sản để chứng minh sự đặc sắc và tầm ảnh hưởng của di tích vượt ra khỏi phạm vi quốc gia. Đồng thời, cần sớm tiến hành điều chỉnh, mở rộng khoanh vùng và cắm mốc liên vùng, đảm bảo bao quát toàn bộ các thành phần cốt lõi của di sản trên thực địa. Đây là yêu cầu then chốt để đáp ứng tiêu chí của UNESCO về tính toàn vẹn, cũng như xây dựng hồ sơ đề cử có chất lượng và nền tảng pháp lý đầy đủ.

Theo TS Brigitte Borell (Đại học Heidelberg, Đức), với vị trí chiến lược nằm giữa biển Đông và vịnh Thái Lan, Óc Eo đã thuận lợi tham gia vào các tuyến hàng hải kéo dài đến tận Vịnh Bengal và Ấn Độ Dương phía Tây. Hy vọng các cuộc khai quật tiếp theo sẽ cung cấp thêm các bằng chứng khảo cổ, góp phần làm phong phú thêm và hoàn thiện hơn bức tranh về các mối quan hệ giao thương đa chiều và rộng khắp trong khu vực.

Hội đủ những tiềm năng của di sản thế giới

PGS.TS Đặng Văn Bài, Phó Chủ tịch Hội đồng Di sản Văn hóa quốc gia cho rằng, di sản văn hóa không chỉ là những gì còn lại từ quá khứ, đó còn là cội nguồn hình thành bản sắc, là cầu nối cho đối thoại giữa các nền văn minh. Trong hành trình đó, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê nổi bật như một "nút giao" quan trọng giữa các dòng chảy lịch sử, kinh tế và văn hóa khu vực. Vì thế, khu di tích này hội tụ các tiềm năng to lớn để trở thành di sản thế giới. Đó là tính đại diện cho cảng thị cổ của Đông Nam Á, minh chứng cho sự giao lưu Đông-Tây và là dấu ấn rõ nét của một nền văn minh vùng

châu thổ có khả năng thích nghi và sáng tạo vượt bậc.

Cùng nhận định, TS Nguyễn Thị Hậu, Trường Đại học KHXH&NV (Đại học Quốc gia TP.HCM) cho rằng, khu vực trung tâm Óc Eo - Ba Thê là một trong những cảng thị quan trọng và là trung tâm tôn giáo lớn, thể hiện bằng hàng chục di tích kiến trúc và khối lượng các loại hình di vật nhiều chất liệu. Đây là cơ sở khoa học quan trọng để tiến hành xây dựng hồ sơ đề cử. GS Himanshu Prabha Ray (Đại học Jawaharlal Nehru, Ấn Độ) cho rằng, khi được công nhận di sản thế giới, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê sẽ mang đến kỳ vọng cho các quốc gia khác quanh Ấn Độ Dương trong việc nhận diện và bảo tồn các trung tâm ven biển từng có đóng góp lớn vào việc thúc đẩy các giá trị nhân văn vượt qua ranh giới đại dương.

Thống nhất và nhận diện giá trị nổi bật toàn cầu

Tại hội thảo, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương cho biết, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chính phủ, UBND tỉnh An Giang đã và đang phối hợp chặt chẽ với Bộ VHTTDL triển khai công tác xây dựng hồ sơ Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê đệ trình UNESCO xem xét, ghi danh vào danh sách Di sản văn hóa Thế giới.

Để đáp ứng các tiêu chí của UNESCO cho các di sản văn hóa thế giới trong quá trình xây dựng hồ sơ, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh, phải nhận diện và thống nhất được các yếu tố cốt lõi làm nên giá trị nổi bật toàn cầu của khu di tích. Theo đó, tập trung đánh giá đầy đủ của các tài liệu hiện có, bổ sung và cập nhật các kết quả nghiên cứu mới về phạm vi, ranh giới dự kiến, kiểu loại khu di sản đề cử, kế hoạch và lộ trình tiếp theo để làm căn cứ khoa học phục vụ cho việc xây dựng hồ sơ đề cử. Làm cơ sở vững chắc cho việc bảo tồn và phát huy giá trị gắn với phát triển du lịch bền vững tại địa phương. Theo Thứ trưởng, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê là quần thể di tích kiến trúc tôn giáo, tín ngưỡng có quy mô, nơi tập trung dày đặc các di tích khảo cổ đặc sắc nhất ở Nam Bộ; góp phần phác họa diện mạo về một trung tâm tôn giáo lớn và đời sống văn hóa rất đặc sắc của cư dân đô thị cổ Óc Eo trong lịch sử.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh An Giang Lê Trung Hồ cho biết, những phát hiện khảo cổ học ở Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê không chỉ làm sáng rõ về sự hiện diện của một quốc gia cổ mà còn khẳng định nơi đây từng là một trung tâm giao thương quốc tế sầm uất, gắn kết Đông Nam Á với Ấn Độ, Trung Hoa và Địa Trung Hải. Với những giá trị lịch sử, khảo cổ, văn hóa và giao lưu quốc tế sâu sắc, Khu di tích khảo cổ Óc Eo - Ba Thê không chỉ là niềm tự hào của nhân dân An Giang mà còn là một phần di sản quý báu của dân tộc Việt Nam và nhân loại. Vì thế, An Giang cam kết sẽ phối hợp chặt chẽ với cơ quan chuyên môn, tổ chức quốc tế, nhà khoa học… để xây dựng hồ sơ khoa học vững chắc, chân thực và thuyết phục nhằm đưa khu di tích tiến gần hơn đến danh hiệu di sản văn hóa thế giới, đóng góp vào kho tàng di sản văn hóa của nhân loại. ■

TĂNG NẶNG XỬ PHẠT VI PHẠM QUẢNG CÁO TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG:

Áp dụng cùng lúc nhiều biện pháp mạnh

● **ĐÌNH TOÁN - THANH MAI**

Thời gian qua, việc người nổi tiếng, có sức ảnh hưởng quảng cáo sản phẩm trên mạng xã hội đã thành hiện tượng phổ biến. Từ những màn livestream bán hàng rầm rộ đến các bài đăng giới thiệu sản phẩm, không ít người nổi tiếng đang tận dụng sức ảnh hưởng của mình để kiếm tiền từ quảng cáo.

Tuy nhiên, trong số không ít các phiên livestream, nhiều sản phẩm không rõ nguồn gốc, hàng giả, kém chất lượng… đã được "thổi phồng" bởi những lời "có cánh" của người nổi tiếng, gây ảnh hưởng tiêu cực đến người tiêu dùng. Điều này đặt ra yêu cầu siết chặt quản lý hoạt động quảng cáo trên không gian mạng.

Khi niềm tin đặt nhầm chỗ

Để giải quyết bài toán trên, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo (hiệu lực từ 1.1.2026) có nhiều quy định nhằm siết chặt hoạt động quảng cáo trên không gian mạng; xử lý nghiêm những người nổi tiếng, người có ảnh hưởng có sai phạm về quảng cáo. Tại Hội nghị giao ban về quảng cáo trên mạng do Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (PTTH&TTĐT, Bộ VHTTDL) vừa tổ chức, đại diện TikTok Việt Nam Nguyễn Lâm Thanh cho biết, số nhãn hàng bị từ chối quảng cáo trên nền tảng đã lên tới con số khoảng trên một triệu. Số tài khoản người bán hàng vi phạm quảng cáo dẫn đến bị khóa cũng gần một triệu.

Không chỉ các nhãn hàng, lợi dụng sức lan tỏa của nền tảng, nhiều KOL (người có sức ảnh hưởng), KOC (người tiêu dùng có tầm ảnh hưởng) sẵn sàng quảng cáo sản phẩm dù chưa từng tìm hiểu hay trải nghiệm, nhưng lại giới thiệu công dụng như thể đã dùng qua; khiến hoạt động quảng cáo trên mạng xã hội ngày càng khó kiểm soát. Theo Phó Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT Nguyễn Thị Thanh Huyền, nguyên nhân của việc nhiều người nổi tiếng, người có sức ảnh hưởng vi phạm quy định về quảng cáo thời gian qua đến từ nhận thức chưa đúng và đủ về các quy định pháp luật. "Nhiều người nổi tiếng quảng cáo cho sản phẩm dựa trên kịch bản các nhãn hàng đưa ra mà không hề kiểm chứng, đối chiếu với những công dụng của sản phẩm đã được cơ quan chức năng công bố. Khi làm việc với những người nổi tiếng vi phạm, chúng tôi nhận được câu trả lời vì quá tin tưởng nhãn hàng mà họ không kiểm chứng thông tin dẫn đến sai phạm", bà Thanh Huyền chia sẻ.

Thông tin thêm về tồn tại của hoạt động quảng cáo trên không gian mạng, Cục trưởng Cục PTTH&TTĐT Lê Quang Tự Do cho hay, trong 7 tháng đầu năm 2025, đã có năm trường hợp bị xử lý. Trong đó, xử phạt ba trường hợp với tổng số tiền 215 triệu đồng và buộc xóa quảng cáo vi phạm, cải chính thông tin; chuyển cơ quan chức năng chuyên môn xử lý một trường hợp. "Dù không mong muốn nhưng chúng tôi buộc phải xử phạt vì đó là quy định của pháp luật, thậm chí có trường hợp đã bị xử lý hình sự. Với Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, các quy định sẽ chặt chẽ hơn và tăng nặng việc xử phạt. Thời gian tới, Cục PTTH&TTĐT sẽ tăng cường phối hợp với cơ quan chức năng để xử lý hành vi vi phạm. Trường hợp phát hiện những vụ việc phức tạp, có dấu hiệu hình sự sẽ chuyển cơ quan điều tra Bộ Công an xem xét, xử lý theo quy định. Chắc chắn, đây sẽ không phải là những lời hù dọa", ông Lê Quang Tự Do khẳng định.

> *Dù không mong muốn nhưng chúng tôi buộc phải xử phạt vì đó là quy định của pháp luật, thậm chí có trường hợp đã bị xử lý hình sự. Với Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, các quy định sẽ chặt chẽ hơn và tăng nặng việc xử phạt.*
>
> *Thời gian tới, Cục PTTH&TTĐT sẽ tăng cường phối hợp với cơ quan chức năng để xử lý hành vi vi phạm. Trường hợp phát hiện những vụ việc phức tạp, có dấu hiệu hình sự sẽ chuyển cơ quan điều tra Bộ Công an xem xét, xử lý theo quy định.*
>
> **(Ông LÊ QUANG TỰ DO, Cục trưởng Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử)**

Tạo dựng môi trường quảng cáo "sạch"

Nhằm chấn chỉnh hoạt động quảng cáo trên không gian mạng, ông Lê Quang Tự Do tiếp tục cho biết trong thời gian tới, Bộ VHTTDL sẽ triển khai nghiêm túc các quy định của Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo; xây dựng hoàn thiện Nghị định quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Quảng cáo, Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quảng cáo hoặc pháp luật về cung cấp, sử dụng dịch vụ nội dung trên mạng.

Đồng thời, Cục PTTH&TTĐT sẽ xem xét, phối hợp với Cục Nghệ thuật biểu diễn triển khai biện pháp hạn chế, kiểm soát hoạt động nghệ thuật, thông tin, hình ảnh trên báo chí truyền thông đối với nghệ sĩ, người nổi tiếng vi phạm. Cục cũng khuyến khích các nhà sáng tạo nội dung sản xuất các nội dung tích cực để thu hút quảng cáo, hướng tới mục tiêu: Chỉ nội dung "sạch" mới nhận được tiền quảng cáo; đẩy lùi nội dung nhảm nhí, độc hại.

Bên cạnh đó, Cục PTTH&TTĐT đề nghị các KOL, KOC phải kiểm tra kỹ nội dung kịch bản quảng cáo nhãn hàng gửi, đối chiếu với những thông tin về sản phẩm đã được cơ quan chức năng công bố. Đồng thời, trong hợp đồng hợp tác quảng cáo cần có những nội dung ràng buộc trách nhiệm, yêu cầu các bên tuân thủ quy định của pháp luật; tuyệt đối không hợp tác với các tổ chức, nền tảng vi phạm pháp luật Việt Nam. Ngoài ra, các công ty quản lý nghệ sĩ phải yêu cầu các nghệ sĩ tuân thủ nghiêm quy định về hoạt động quảng cáo.

Về phía người tiêu dùng, ông Lê Quang Tự Do nhấn mạnh, người tiêu dùng cần tỉnh táo, tẩy chay những sản phẩm hàng giả, hàng nhái, hàng kém chất lượng được quảng cáo trên mạng; lên án những người nổi tiếng, có sức ảnh hưởng khi họ tham gia quảng cáo cho những sản phẩm này. Dẫn ví dụ thực tế, ông Lê Quang Tự Do cho biết ở nước ngoài, những cái "bắt tay" giữa người dùng và các nền tảng đã hạn chế tối đa sự xuất hiện hình ảnh của những người nổi tiếng có vi phạm trong hoạt động quảng cáo bởi họ đã phản bội lại lòng tin của khán giả, người tiêu dùng.

Đề xuất thêm giải pháp, đại diện TikTok Việt Nam Nguyễn Lâm Thanh mong muốn cơ quan quản lý nhà nước sẽ ban hành các bộ công cụ, tài liệu về quy định trong hoạt động quảng cáo, thậm chí là "danh sách đen" những nhãn hàng, nền tảng đang có hành vi vi phạm hoạt động quảng cáo trên không gian mạng. Các nền tảng sẽ có trách nhiệm truyền tải lại đến các KOL, KOC. Từ đó, tăng cường hiệu quả công tác tuyên truyền, xây dựng được môi trường quảng cáo lành mạnh, trung thực, sáng tạo và có trách nhiệm. ■

Đã có nhiều trường hợp người nổi tiếng vi phạm quy định về hoạt động quảng cáo **Ảnh tư liệu**

Hai thập kỷ ngân vọng chuông vàng

● KIỀU GIANG; ảnh: VĂN HÀ

Bước sang mùa thứ 20, *Chuông vàng vọng cổ*, cuộc thi do Đài Truyền hình TP.HCM (HTV) tổ chức, tiếp tục sứ mệnh phát hiện, bồi dưỡng những giọng ca trẻ đầy triển vọng trong lĩnh vực sân khấu cải lương. Trải qua gần hai thập kỷ, chương trình không chỉ là bệ phóng cho nhiều nghệ sĩ vang danh, mà còn là nhịp cầu kết nối giữa thế hệ trẻ và dòng chảy nghệ thuật truyền thống. Mỗi mùa thi là một lần chuông vàng ngân lên, lan tỏa tình yêu vọng cổ đến đông đảo công chúng, góp phần gìn giữ và làm mới tinh hoa cải lương trong đời sống hôm nay.

Hành trình 20 năm thăng hoa cùng sân khấu cải lương

Từ năm 2006 đến nay, *Chuông vàng vọng cổ* đã đồng hành cùng 19 mùa giải và tìm ra nhiều gương mặt sáng giá cho sân khấu cải lương. Bước sang mùa thứ 20, cuộc thi tiếp tục thu hút sự quan tâm lớn từ cộng đồng yêu nghệ thuật truyền thống, với 176 clip dự thi gửi về - con số cao hơn so với năm trước. Từ nguồn tư liệu này, BTC chấm 60 thí sinh vào vòng sơ tuyển và chọn ra 32 gương mặt nổi bật bước vào vòng Tuyển chọn.

Năm nay, các thí sinh được hướng dẫn trực tiếp bởi những nghệ sĩ từng trưởng thành từ chính cuộc thi như: NSND Hồ Ngọc Trinh, NSƯT Ngọc Đợi, NSƯT Võ Minh Lâm... Những nghệ sĩ này vừa đảm nhiệm vai trò giám khảo vòng Tuyển chọn vừa là thành viên Ban huấn luyện ở vòng Chung kết. Bên cạnh đó, ở các vòng Thử giọng và Sơ tuyển, các thí sinh cũng nhận được sự đồng hành từ các "chuông vàng" tên tuổi như NSƯT Thu Vân, NSƯT Võ Thành Phê, nghệ sĩ Nguyễn Văn Khởi, nghệ sĩ Như Huỳnh…

Ngoài hoạt động chuyên môn, mùa giải 2025 còn có thêm các hoạt động ngoại khóa giàu ý nghĩa như giao lưu với chiến sĩ Vùng 2 Hải quân, sinh viên Trường ĐH Bình Dương, thăm nghệ sĩ lão thành và người già neo đơn… giúp các thí sinh gắn bó hơn với đời sống cộng đồng, từ đó thể hiện sâu sắc cảm xúc và chiều sâu tâm hồn trên sân khấu cải lương - điều mà 19 mùa trước chưa từng thực hiện được.

"Để đánh dấu cột mốc 20 năm, chương trình sẽ tổ chức một đêm Gala đặc biệt vào ngày 31.8 tại HTV, kết nối cùng một điểm cầu ngoài trời, dự kiến tại đường đi bộ Nguyễn Huệ. Đây sẽ là dịp đặc biệt để nhìn lại hành trình hai thập kỷ mà *Chuông vàng vọng cổ* đã trở thành nhịp cầu kết nối bền vững giữa nghệ sĩ và khán giả mộ điệu", ông Nguyễn Minh Hải, đại diện BTC chia sẻ.

Thí sinh cuộc thi "Chuông vàng vọng cổ" năm 2025 chụp ảnh cùng BTC, Ban giám khảo và các nghệ sĩ

Theo công bố, Ban giám khảo chuyên môn của mùa giải gồm ba nghệ sĩ kỳ cựu: NSND Thanh Nam, NSND Trọng Phúc và NSND Phượng Loan. Mỗi đêm thi sẽ có thêm hai giám khảo khách mời luân phiên, dự kiến là những tên tuổi quen thuộc như nghệ sĩ Chí Tâm, NSND Hữu Quốc, NSƯT Kim Phương, NSƯT Thoại Mỹ…

Đặc biệt, giải thưởng năm nay cũng được nâng lên nhằm ghi nhận nỗ lực của các thí sinh và đánh dấu dấu ấn 20 năm của chương trình: Giải Chuông vàng trị giá 150 triệu đồng, Chuông bạc 80 triệu đồng, Chuông đồng 50 triệu đồng. Bên cạnh đó còn có các giải phụ do báo chí và khán giả bình chọn.

Chuông vàng vọng cổ 2025 gồm 4 vòng thi: Thử giọng (từ 5.5 - 21.6); Sơ tuyển (từ 7-8.7); Tuyển chọn và Chung kết. Vòng Tuyển chọn với 32 thí sinh đã được ghi hình từ ngày 22-25.7 vừa qua, sẽ phát sóng vào lúc 21h các tối Chủ nhật ngày 3, 10, 17 và 24.8 trên HTV và các nền tảng số để khán giả tiện theo dõi và bình chọn. Tại vòng này, các thí sinh thi theo đội (2 người), trình bày trích đoạn cải lương do BTC gợi ý. Kết thúc vòng Tuyển chọn, 9 thí sinh xuất sắc nhất bước vào vòng Chung kết, gồm 4 đêm thi truyền hình trực tiếp các ngày 7, 14, 21 và 28.9. Đêm Chung kết xếp hạng và trao giải sẽ diễn ra vào tối 28.9, tại đây, 3 thí sinh xuất sắc nhất sẽ tranh tài để giành các danh hiệu Chuông Vàng, Chuông Bạc và Chuông Đồng.

Thí sinh Lê Hoàng Nghi thể hiện trích đoạn "Kiếm bạc lưu danh" ca ngợi anh hùng Nguyễn Trung Trực, xuất sắc đoạt Chuông vàng vọng cổ năm 2024

Bệ phóng cho thế hệ nghệ sĩ cải lương mới

Bà Diệp Bửu Chi, Phó Tổng Giám đốc Đài Truyền hình TP.HCM, thành viên Ban chỉ đạo cuộc thi khẳng định: "Đây là một cột mốc đáng tự hào, đánh dấu hai thập kỷ gắn bó và nỗ lực bảo tồn, phát huy bộ môn nghệ thuật cải lương truyền thống thông qua một sân chơi chuyên nghiệp, uy tín và đậm đà bản sắc văn hóa dân tộc. Trong hành trình 19 mùa vừa qua, cuộc thi đã giới thiệu nhiều giọng ca quý, góp phần làm giàu thêm đội ngũ nghệ sĩ cải lương"…

Bước sang mùa thứ 20, bà Chi kỳ vọng đây sẽ là một mùa giải ấn tượng cả về hình thức tổ chức lẫn nội dung chuyên môn. Cuộc thi 2025 có nhiều đổi mới, với mong muốn nâng tầm giá trị nghệ thuật thông qua việc kết hợp âm nhạc truyền thống với hơi thở thời đại, để ngày càng đến gần hơn với khán giả trẻ. "*Chuông vàng vọng cổ* không chỉ là nơi để thí sinh tranh tài, mà còn là nơi kể những câu chuyện nhân văn, sâu sắc bằng lời ca vọng cổ ngọt ngào. Chúng tôi hy vọng tiếp tục nhận được sự đồng hành, lan tỏa từ các nghệ sĩ, phóng viên báo đài - những người đã luôn gắn bó và tiếp thêm động lực cho cuộc thi trong suốt chặng đường dài vừa qua", Phó Tổng Giám đốc Đài Truyền hình TP.HCM bày tỏ.

Trong vai trò huấn luyện viên kiêm giám khảo, NSƯT Võ Minh Lâm chia sẻ, anh từng là một trong những thí sinh bước ra từ mùa đầu tiên của cuộc thi, cách đây đúng 20 năm. Khi đó, Minh Lâm mới 17 tuổi, chưa từng đứng trên sân khấu, chỉ biết vọng cổ qua lời ca của ba mẹ là nghệ sĩ cải lương. Cuộc thi đã mở ra cho anh hướng đi rõ ràng với nghề, từ đó gắn bó dài lâu với sân khấu.

"Nếu bạn còn rụt rè, còn thiếu tự tin, hãy nhìn vào cậu bé Võ Minh Lâm năm ấy. Tôi tin, các bạn cũng sẽ làm được, thậm chí làm tốt hơn thế nữa. Hãy giữ vững niềm tin, giữ gìn sức khỏe và đặc biệt là giữ lấy ngọn lửa đam mê nghệ thuật trong tim mình. Dù có đoạt giải hay không, tôi mong các bạn vẫn tiếp tục con đường nghệ thuật với sự kiên trì, tử tế và nỗ lực không ngừng", NSƯT Võ Minh Lâm gửi lời tới các thí sinh.

Chuông vàng vọng cổ do HTV khởi xướng và tổ chức từ năm 2006, được xem là cái nôi ươm mầm tài năng cải lương trẻ, là bệ phóng cho nhiều giọng ca tỏa sáng trên sân khấu. Sau 19 mùa, chương trình đã trao 19 giải Chuông vàng, 19 giải Chuông bạc, 2 giải Chuông đồng, 17 giải Ba và hàng trăm giải phụ khác. Đặc biệt, các gương mặt bước ra từ *Chuông vàng vọng cổ* đã được Nhà nước phong tặng danh hiệu: 1 Nghệ sĩ Nhân dân, 12 Nghệ sĩ Ưu tú. Cuộc thi đã góp phần quan trọng trong hành trình bảo tồn, gìn giữ và phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của nghệ thuật cải lương Việt Nam. ■

Việt Nam giành giải Nhất tại LHP Sinh viên Quốc tế 2025

Lễ bế mạc và trao giải LHP Sinh viên Quốc tế (ISMA 2025) vừa diễn ra tại Trường Đại học Văn Lang, khép lại chuỗi hoạt động học thuật và nghệ thuật kéo dài 5 ngày với sự tham gia của gần 100 giảng viên, sinh viên, nghệ sĩ và chuyên gia đến từ 8 quốc gia. Tại lễ trao giải, BTC công bố 36 tác phẩm xuất sắc, gồm: 4 giải Nhất, 9 giải Nhì, 15 giải Ba và 8 giải tặng thưởng.

Tác phẩm *Used to Be Green* của sinh viên Trường Đại học Văn Lang đã xuất sắc giành giải Nhất ở hạng mục Tự sự bằng trí tuệ nhân tạo (AI Narration). Sản phẩm của nhóm tác giả do sinh viên Ngô Quốc Khang đại diện đã gây ấn tượng mạnh khi kết hợp dữ liệu môi trường với công nghệ AI để kể lại hành trình chuyển mình của đô thị theo cách đầy sáng tạo và cảm xúc.

Tại kỳ Liên hoan năm nay, Việt Nam có tổng cộng 10 tác phẩm đoạt giải đến từ Trường Đại học Văn Lang và Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM, trong đó, ngoài giải Nhất nói trên, các đại diện Việt Nam còn giành thêm 4 giải Nhì.

Ban giám khảo đánh giá cao cách tiếp cận của nhóm tác giả Việt khi khai thác bối cảnh đô thị và chất liệu văn hóa địa phương, đồng thời ứng dụng công nghệ hiện đại một cách hợp lý, truyền cảm. ISMA 2025 quy tụ 121 tác phẩm đến từ 37 trường đại học của 8 quốc gia gồm: Hàn Quốc, Nhật Bản, Hoa Kỳ, Pháp, Thái Lan, Trung Quốc, Iran và Việt Nam, với các hạng mục tranh tài: Phim ngắn, Hoạt hình, Nghệ thuật tương tác và Tự sự bằng trí tuệ nhân tạo.

T.M

XUẤT KHẨU VĂN CHƯƠNG:

Đi mãi... liệu có thành đường?

● **THẢO MY**

Từng bị coi là "ẩn danh" trên bản đồ sách thế giới, nhưng giờ đây, nỗ lực bền bỉ của các đơn vị xuất bản trong vai trò "bà đỡ" đã và đang mở đường cho tác phẩm Việt vượt ra ngoài biên giới. Hành trình "mang chuông đi đánh xứ người" không còn là giấc mơ xa vời, mà đang hiện hữu trên từng trang viết, từng bản dịch, từng chuyến đi...

Dịch giả Lệ Chi và tác giả Đỗ Quang Tuấn Hoàng giới thiệu tác phẩm văn học Việt Nam tại Tuần lễ Văn hóa ASEAN (Trung Quốc)

Gặt hái "quả ngọt"

Nhắc đến văn chương Việt Nam, hầu hết độc giả ngoại quốc chỉ nhớ đến các tác phẩm khai thác về đề tài chiến tranh, nổi bật lên như: *Nỗi buồn chiến tranh* của Bảo Ninh, *Nhật ký Đặng Thùy Trâm*... hay các tác phẩm kinh điển như *Truyện Kiều* của Nguyễn Du, *Nhật ký trong tù* của Hồ Chí Minh... Còn các tác phẩm văn học đương đại hay mảng sách kỹ năng, văn hóa, xã hội… vẫn còn nhiều khoảng trống.

Nếu trước kia các đơn vị làm sách thường chỉ "cưỡi ngựa xem hoa" tại các hội sách quốc tế, thì những năm gần đây họ đã chủ động và năng động hơn trong việc giao dịch bản quyền, tham gia triển lãm, tổ chức giao lưu với tác giả… Thay vì chỉ tập trung vào các tác phẩm nghiên cứu mang tính học thuật cao, họ đã mạnh dạn thử nghiệm với nhiều đầu sách mới xoay quanh chủ đề văn hóa, nghệ thuật, phong tục vùng miền… Đây chính là những dòng sách được bạn đọc quốc tế yêu thích và luôn mong muốn khám phá khi tìm hiểu về một đất nước, trong đó có Việt Nam.

Trong hành trình nỗ lực "xuất khẩu văn chương Việt" thời gian qua, không thể không nhắc đến dịch giả Nguyễn Lệ Chi, người sáng lập Chibooks. Suốt nhiều năm, Chibooks luôn tích cực góp mặt tại các hội chợ sách quốc tế, tham gia các gian hàng sách ở nhiều quốc gia nhằm giao lưu, kết nối, nắm bắt xu hướng và thị hiếu xuất bản toàn cầu. Dù hành trình đưa sách Việt "vươn ra biển lớn" còn nhiều gian nan, nhưng nhờ sự kiên trì bền bỉ, Chibooks đã và đang gặt hái được những "quả ngọt" đáng ghi nhận. Điển hình là *Tủ sách Văn hóa Việt* của đơn vị đã có mặt trên sàn thương mại điện tử của Công ty Xuất nhập khẩu sách Trung Quốc, thu hút nhiều đơn đặt hàng từ tháng 6.2023 đến nay. Tiếp tục định hướng phát triển bản quyền quốc tế, mới đây Chibooks đã ký hợp đồng đại diện hai tác phẩm mới của tác giả Đỗ Quang Tuấn Hoàng: *Việt Nam - Ăn mặc thong dong* và *Ngàn năm trà Việt*, thuộc thể loại tản văn, ký, khảo cứu. Hiện cả hai đang được dịch sang tiếng Trung để chuẩn bị cho hành trình "xuất ngoại".

"Thông qua các tác phẩm thuộc *Tủ sách Văn hóa Việt,* chúng tôi mong muốn độc giả quốc tế có cơ hội tiếp cận những nét đặc sắc về văn hóa bản địa, cảnh đẹp, phong tục tập quán, đất nước, con người Việt Nam", dịch giả Nguyễn Lệ Chi chia sẻ.

Chông chênh còn đó

Có thể thấy, văn chương Việt Nam sở hữu nhiều giá trị để góp mặt vào diễn đàn văn học toàn cầu. Tuy nhiên, để hành trình đó được bền vững, cần có sự phối hợp đồng bộ giữa các cơ quan chức năng, giới văn nghệ sĩ, dịch giả và các nhà xuất bản. Đây không chỉ là câu chuyện đơn thuần của những bản dịch, mà đòi hỏi một chiến lược dài hơi nhằm từng bước xây dựng thương hiệu cho văn học Việt trên trường quốc tế.

Thời gian qua, Hội Nhà văn TP.HCM cùng các đơn vị xuất bản cũng đã có nhiều nỗ lực trong việc đưa các nhà văn quốc tế đến Việt Nam giao lưu. Những dịp gặp gỡ ấy vừa là cơ hội trao đổi văn hóa, vừa là nơi "giấc mơ" xuất khẩu văn chương Việt tiếp tục được khơi gợi, để giới chuyên môn có thêm cơ sở đưa ra các đề xuất, định hướng phù hợp trong tương lai. Có thể kể đến các buổi giao lưu văn chương với sự tham dự của nhà văn Đông Tây (Trung Quốc), một hoạt động trong chuỗi chương trình Giao lưu văn học Việt - Trung lần thứ nhất năm 2025. Trước đó, nhà văn Bỉ gốc Trung Quốc Tạ Lăng Khiết cũng đến TP.HCM nhân dịp tiểu thuyết *Song nguy thuyền* của bà được Chibooks phát hành. Hai nhà văn Hàn Quốc Pyun Hye Young và Choi Eun Young từng góp mặt tại các sự kiện giao lưu văn học Việt - Hàn thường niên. Tại buổi gặp gỡ gần đây, nhà thơ Ra Heeduk chia sẻ: "Tôi cảm nhận rất rõ một điều - vị thế của nhà thơ, dù ở quốc gia nào, cũng đang dần thu hẹp. Nhưng chính qua những buổi giao lưu như thế này, chúng tôi tìm thấy tiếng nói chung, kiến tạo nên một tình bạn vượt qua ranh giới địa lý và ngôn ngữ".

Hiểu được vai trò quan trọng của giao lưu văn chương đối với mỗi quốc gia, nhà văn Bích Ngân, Chủ tịch Hội Nhà văn TP.HCM chia sẻ: "Quá trình giao lưu và hội nhập văn hóa, trong đó văn học giữ vai trò then chốt, không chỉ giúp các nhà văn, nhà thơ được gặp gỡ, mà còn đưa các dân tộc đến gần nhau hơn thông qua các tác phẩm, nơi số phận con người và vẻ đẹp tâm hồn hiện diện, để cùng gặp nhau ở những giá trị nhân văn".

Vậy đâu là khó khăn lớn nhất trong hành trình "xuất khẩu" văn chương Việt? Không phải vì thiếu tác phẩm hay, mà bởi tác phẩm được dịch còn quá ít, và đặc biệt, thiếu những bản dịch chất lượng. Câu chuyện dịch thuật chính là "nút thắt" lớn nhất. Việc tìm người dịch từ ngoại ngữ sang tiếng Việt không quá khó, nhưng để tìm được dịch giả dịch ngược - từ tiếng Việt sang ngoại ngữ - lại hiếm đến mức "đỏ mắt". Công việc này đòi hỏi người dịch giỏi ngoại ngữ, vừa phải có vốn tiếng Việt sâu sắc và am hiểu văn hóa quốc tế. Có như vậy, họ mới nắm bắt được tinh thần tác phẩm, truyền tải đúng ý tác giả trong từng câu chữ và chuyển ngữ một cách trung thực, đầy cảm xúc. Thậm chí, hiểu biết văn hóa còn giúp họ chọn lọc tác phẩm phù hợp với thị hiếu từng quốc gia, tránh những "cú sốc" văn hóa không đáng có.

Dịch giả Nguyễn Lệ Chi cũng thẳng thắn thừa nhận, đội ngũ này vẫn còn "mỏng và yếu". Bởi dịch văn học không chỉ khó, mà còn đòi hỏi rất nhiều thời gian, công sức để vừa dịch đúng, vừa dịch hay. Thêm vào đó, các đơn vị phát hành cho biết, việc xuất khẩu sách Việt là hành trình tốn kém cả về thời gian lẫn tài chính, trong khi hiệu quả kinh tế không cao, nhất là với các công ty sách tư nhân. Bởi vậy, hình thức "xuất khẩu tự lực cánh sinh" vẫn chưa mang lại thành quả tương xứng: Chi phí đầu tư lớn, khả năng bán bản quyền bấp bênh và rủi ro không thu hồi được vốn luôn hiện hữu.

Rõ ràng, xuất khẩu văn chương cũng giống như việc "mang chuông đi đánh xứ người". Chuông to thì vang xa, còn chuông nhỏ nếu không được khuếch đại sẽ khó lòng ngân vọng - điều đó hoàn toàn dễ hiểu. Vì vậy, để văn chương Việt có thể vươn ra thế giới, không thể chỉ dựa vào những nỗ lực đơn lẻ của một vài cá nhân tâm huyết, mà rất cần sự chung tay hỗ trợ từ các cấp, các ngành và đặc biệt là sự vào cuộc của Nhà nước. ■

Vừa lên sóng, *Chiến sĩ quả cảm* lập tức chiếm lĩnh top 1 rating

Chỉ sau 20 giờ phát sóng, tập mở màn chương trình *Chiến sĩ quả cảm* đã gây "sốt" với hơn 1 triệu lượt xem trên nền tảng YouTube và nhanh chóng cán mốc 2 triệu lượt xem chỉ trong chưa đầy 48 giờ. Tính đến sáng 30.7, chương trình đã thu hút gần 2,6 triệu lượt xem trực tuyến. Trên Bảng xếp hạng SocialTrend của YouNet Media, trong vòng 24 giờ (tính từ 20 giờ ngày 27.7), *Chiến sĩ quả cảm* đã vươn lên vị trí top 1 trong số các chương trình truyền hình thực tế được thảo luận nhiều nhất trên mạng xã hội.

Hài hước, xúc động và đầy tự hào - đó là những cảm xúc đọng lại nơi khán giả sau khi theo dõi tập đầu tiên. Trên sóng truyền hình, *Chiến sĩ quả cảm* cũng ghi nhận thành tích ấn tượng khi chiếm lĩnh top 1 rating trên kênh VTV3. Cụ thể, tại 4 thành phố lớn (Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Cần Thơ), chương trình đạt rating trung bình 4.0 đối với đối tượng khán giả từ 4 tuổi trở lên (Ind 4+) và đạt 5.3 ở nhóm khán giả nam trong độ tuổi 15-50 (Male 15-50).

Những con số "biết nói" đã đánh dấu màn chào sân đầy ngoạn mục của một chương trình truyền hình thực tế khai thác đề tài về lực lượng Công an nhân dân. Ngoài ra, *Chiến sĩ quả cảm* còn nhận về loạt phản hồi tích cực từ công chúng, góp phần lan tỏa thông điệp nhân văn, cảm động và gần gũi. Nhiều ý kiến cũng bày tỏ sự ủng hộ khi các nghệ sĩ tham gia chương trình giúp khán giả hiểu rõ hơn về những khó khăn, cống hiến và hy sinh thầm lặng của các chiến sĩ công an. Tập 2 *Chiến sĩ quả cảm* sẽ tiếp tục lên sóng vào lúc 20 giờ Chủ nhật ngày 2.8 trên kênh VTV3.

HỒNG HẠNH

LỄ HỘI SÂM "NGỌC LINH - KỶ NGUYÊN VƯƠN MÌNH":

Tôn vinh di sản tri thức dân gian sâm Ngọc Linh

Sáng qua 31.7, UBND xã Trà Linh đã tổ chức lễ cúng Thần sâm tại Đền thờ sâm Ngọc Linh, làng Kon Pin thuộc thôn 2, xã Trà Linh nhằm tạ ơn đất trời đã bảo vệ cây sâm phát triển xanh tốt. Dịp này, địa phương cũng tổ chức trao tặng 7.000 cây sâm giống sinh kế cho 33 hộ nghèo tại xã Trà Linh và các xã bạn. Đồng thời hướng dẫn kỹ thuật làm đất, trồng và chăm sóc sâm Ngọc Linh theo kinh nghiệm của đồng bào Xơ Đăng cho các hộ được trao tặng.

● **KHÁNH CHI**

Hôm nay 1.8, Lễ hội sâm Ngọc Linh lần thứ VII với chủ đề "Ngọc Linh - Kỷ nguyên vươn mình" chính thức khai mạc tại Trung tâm Tổ chức Lễ hội Sâm Ngọc Linh (thôn 1 Trà Mai, xã Nam Trà My, TP Đà Nẵng) với nhiều hoạt động kết nối giữa văn hóa truyền thống và hiện đại.

Lễ hội sâm Ngọc Linh năm 2025

Hội thi sâm Ngọc Linh đẹp

Cơ hội để "quốc bảo" sâm Ngọc Linh vươn mình

Sau sáp nhập, huyện Nam Trà My cũ chia thành 5 xã: Nam Trà My, Trà Linh, Trà Tập, Trà Leng, Trà Vân. Những ngày nay, công tác chuẩn bị cho Lễ hội sâm Ngọc Linh lần thứ VII năm 2025 với chủ đề "Ngọc Linh - Kỷ nguyên vươn mình" đang được các xã tích cực triển khai.

Ông Trần Văn Mẫn, Chủ tịch UBND xã Nam Trà My chia sẻ: Người dân sẽ đóng vai trò chủ thể, tự nguyện tham gia vào các hoạt động của lễ hội lần này. Mỗi xã sẽ xây dựng và tham gia gian trưng bày, giới thiệu, trao đổi các sản phẩm đặc trưng của từng địa phương; kết hợp trưng bày, giới thiệu về văn hóa, tín ngưỡng, phong tục tập quán, lễ hội, cây nêu, máng nước, các mô hình đạo cụ... để phục vụ du khách khi đến với lễ hội.

Diễn ra vào thời điểm một tháng sau ngày sáp nhập Quảng Nam và Đà Nẵng, sự đồng lòng, phối hợp giữa các xã mới trong công tác chuẩn bị lễ hội như một lời khẳng định về nỗ lực của chính quyền, người dân để gìn giữ và lan tỏa các giá trị đặc biệt của sâm Ngọc Linh - loại dược liệu quý hiếm được mệnh danh là "quốc bảo" của Việt Nam và được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia "Tri thức dân gian về sâm Ngọc Linh huyện Nam Trà My, tỉnh Quảng Nam"; đồng thời quảng bá du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng, nâng tầm để đưa văn hóa vùng cao vào bản đồ du lịch TP Đà Nẵng.

Trong khuôn khổ lễ hội còn có các hoạt động như phiên chợ sâm Ngọc Linh và dược liệu miền núi; không gian trưng bày giới thiệu các sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu; gian hàng giới thiệu đặc sản ẩm thực của đồng bào các dân tộc thiểu số vùng Tây Nam của Đà Nẵng...

Đặc biệt, sẽ tổ chức hội thi sâm Ngọc Linh và tổ chức phiên đấu giá sâm đoạt giải được các chủ sở hữu quyên góp để gây quỹ xây dựng nhà tình nghĩa, xóa nhà tạm, nhà dột nát. Chủ các vườn sâm, người trồng sâm chuẩn bị những cây sâm đẹp nhất để mang tới hội thi với mong muốn góp phần vào công tác xã hội của địa phương. Những củ sâm, dược liệu chất lượng cũng đã sẵn sàng để mang đến hội chợ trưng bày, giới thiệu cho du khách, người mua.

Giữ gìn, tôn vinh tri thức dân gian về sâm Ngọc Linh

Bắt đầu từ năm 2017, Lễ hội sâm Ngọc Linh được tổ chức định kỳ tại Nam Trà My (tỉnh Quảng Nam trước đây) vào tháng 8 hằng năm với nhiều hoạt động phong phú, đa dạng, tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào Ca Dong, Mơ Nông, Xơ Đăng; tái hiện nghi thức rước Thần sâm Ngọc Linh và nhiều hoạt động văn hóa, du lịch - thương mại tiêu biểu khác...

Ông Hồ Văn Du, một người trồng sâm ở địa phương cho biết: Lễ hội đã trở thành "thương hiệu" được người dân, du khách đón đợi hằng năm. Nhiều người ở xa tìm đến để được trải nghiệm văn hóa vùng cao, trực tiếp chọn mua các loại dược liệu quý giá mà thiên nhiên ban tặng cho núi rừng. Qua đó, gắn kết cộng đồng địa phương vào các hoạt động truyền thống, nhằm bảo tồn giá trị văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc, đồng thời tạo ra những giá trị thiết thực trong phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ môi trường.

Trong quá trình thực hành nghề trồng sâm Ngọc Linh, cư dân địa phương vẫn duy trì một số tập quán như cúng Thần sâm, Thần núi... Tùy theo điều kiện của mỗi hộ gia đình mà lễ vật có sự khác nhau, nhưng bao giờ cũng phải có một hoặc ba cây sâm Ngọc Linh. Hiện nay, những tập quán, lễ nghi truyền thống này vẫn được cộng đồng bản địa gìn giữ và thực hành, được tái hiện trong mỗi kỳ lễ hội.

Năm 2020, đền thờ Thần sâm Ngọc Linh được xây dựng tại làng Konpin (xã Trà Linh), đồng bào tổ chức lễ cúng rước Thần sâm hằng năm nhằm tưởng nhớ đến các vị hiền tổ đã khai sáng ra vùng đất và khởi xướng nghề trồng sâm Ngọc Linh. Đồng thời, cầu mong cho mưa thuận gió hòa, cây sâm bội thu, vươn xa trên khắp thế giới, đem về cuộc sống ấm no cho dân làng.

Trong khuôn khổ lễ hội năm nay, những nghi thức truyền thống được đồng bào thực hiện tại Khu đền thờ Thần sâm Ngọc Linh, lễ rước Thần sâm, nghi thức rước biểu tượng sâm Ngọc Linh được tái hiện tại đêm khai mạc lễ hội.

Những tri thức dân gian trong khai thác, trồng và chế biến sâm Ngọc Linh ở Nam Trà My có vai trò rất quan trọng đối với đời sống của đồng bào các dân tộc thiểu số nơi đây. Đồng thời, là di sản gắn liền với cư dân miền núi, có sự gắn kết với cư dân giữa các vùng miền, qua đó thể hiện tinh thần đoàn kết dân tộc. Bên cạnh nghề trồng sâm, kho tàng những tri thức dân gian của các tộc người thiểu số sống dưới chân núi Ngọc Linh cần được tiếp tục bổ sung, vun đắp để có cơ sở gìn giữ, tôn vinh và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể của địa phương, của dân tộc. ■

Phát huy giá trị sâm Ngọc Linh gắn với phát triển du lịch

Tại lễ hội, lần đầu tiên tour du lịch trải nghiệm sâm Ngọc Linh được xã Trà Tập giới thiệu đến du khách với hành trình khám trải nghiệm vườn sâm ở độ cao hơn 1.800m; nghỉ đêm và săn mây sáng ở nóc Tăk Pổ; trải nghiệm, giao lưu văn hóa cùng đồng bào Xơ Đăng… Kết hợp tham quan vùng trồng và cơ sở sản xuất sâm Ngọc Linh, dược liệu tại xã Trà Linh và các xã khu vực Tây Nam TP Đà Nẵng như Nam Trà My, Trà Tập, Trà Vân và Trà Leng nhằm tạo cơ hội phát triển du lịch cộng đồng.

Lễ cúng Thần sâm

Xã Trà Linh (sáp nhập từ xã Trà Linh và Trà Nam của tỉnh Quảng Nam trước đây) là một trong những vùng chủ lực trồng sâm Ngọc Linh. Hơn 70% dân số là đồng bào Xơ Đăng, sản lượng sâm củ loại 3-5 tuổi có thể cung ứng ra thị trường lên đến hàng chục tấn mỗi năm, với giá trị hàng nghìn tỉ đồng.

Trong bối cảnh mới, TP Đà Nẵng đã thống nhất giao Trại sâm Tắc Ngo và Nhà trưng bày sâm Ngọc Linh cho xã Trà Linh quản lý, bảo tồn nguồn gen gốc để phục vụ cung ứng nguồn giống và nghiên cứu khoa học cho quốc gia. Đồng thời vận động xã, phường có thế mạnh về du lịch ở đồng bằng kết nghĩa với Trà Linh chia sẻ kinh nghiệm, phối hợp phát triển du lịch vùng sâm Ngọc Linh xứng tầm với tiềm năng sẵn có.

Tại buổi làm việc mới đây với địa phương, ông Hồ Quang Bửu, Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng chỉ đạo địa phương chú trọng phát triển kinh tế xanh bền vững ở phía cực Tây Nam của TP Đà Nẵng. Hướng đến xây dựng thành xã "xanh", nói không với rác thải nhựa và tăng cường hợp tác quốc tế để chia sẻ kinh nghiệm phát triển sâm, dược liệu; tổ chức livestream để đồng bào bán hàng trên các nền tảng mạng xã hội và quảng bá du lịch địa phương.

Về Stơr, nghe bản làng kể chuyện anh hùng

● PHAN HIẾU

Làng Stơr, xã Tơ Tung (Gia Lai) gắn với tên tuổi Anh hùng Núp - cánh chim đầu đàn của các dân tộc Tây Nguyên trong lịch sử chiến tranh cách mạng. Chỉ với hầm chông, bẫy đá và niềm tin vào Đảng, Bác Hồ mà Stơr trở thành "Làng kháng chiến chống thực dân, đế quốc" như một huyền thoại...

Quê hương của ý chí, trung dũng, kiên cường

Theo UBND xã Tơ Tung, Làng kháng chiến Stơr trước nằm ở xã Tơ Tung, huyện Kbang, tỉnh Gia Lai (cũ), cách thành phố Pleiku 70 km về hướng đông. Đây là ngôi làng có đại bộ phận dân tộc Ba Na sinh sống, nơi người anh hùng Đinh Núp sinh ra và lớn lên. Trước cách mạng tháng 8.1945, anh hùng Núp đã phát động và lãnh đạo bà con dân làng đứng lên đánh Pháp, và từ đó, mô hình làng kháng chiến từ chiến trường Gia Lai ra đời.

Từ tháng 9.1950 đến tháng 2.1951, quân Pháp đã tổ chức 10 cuộc hành quân đánh lên làng Stơr; vây quét, đốt làng, phá rẫy, quyết phá cho được dấu tích làng Stơr. Trước sức mạnh của quân đội viễn chinh Pháp và dưới sự lãnh đạo của chi bộ Đảng, thôn trưởng Núp đã chỉ huy dân làng Stơr bám đất, bám làng, bền bỉ đấu tranh bằng những "vũ khí rừng" thô sơ như: Chông tre, bẫy đá, cung tên... với chiến thuật, chiến lược du kích vô cùng thông minh đã đánh bại nhiều cuộc càn quét của địch.

Làng trở thành "mảnh đất chết" đối với nhưng kẻ xâm lăng. Cuộc kháng chiến của nhân dân làng Stơr đã nêu tấm gương sáng chói, thổi bùng lên ngọn lửa tinh thần chiến đấu của các dân tộc Tây Nguyên, thúc giục họ đứng lên chống giặc, gìn giữ quê hương. Anh hùng Núp và làng Stơr làm nên huyền thoại trong lòng nhân dân các dân tộc Tây Nguyên và biểu tượng cho một Tây Nguyên bất khuất.

Cũng chính vì thế, làng kháng chiến Stơr được chọn là "Làng kiểu mẫu quân khu", được Giải thưởng Hồ Chí Minh, Huân chương kháng chiến hạng nhất. Đặc biệt, được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay Bộ VHTTDL) xếp hạng là Di tích quốc gia lịch sử văn hóa vào năm 1993.

Nhà lưu niệm Anh hùng Núp tại Làng kháng chiến Stơr

Anh hùng trong kháng chiến, làng Stơr ngày nay cũng luôn đi đầu các phong trào phát huy truyền thống cách mạng trong sự nghiệp đổi mới của đất nước, xứng đáng là quê hương Anh hùng Núp, xứng đáng với niềm tin của Đảng, của nhân dân cả nước.

Bản làng hồi sinh từ huyền thoại

Giữa tháng Bảy, mưa rừng Trường Sơn rả rích trên đèo An Khê. Không còn cái nắng gay gắt của miền duyên hải, thay vào đó là tiết trời lành lạnh, sương mù cuộn quanh sườn núi. Trong không gian bảng lảng ấy, làng Stơr hiện ra mộc mạc như một mái nhà cổ giữa đại ngàn Tây Nguyên.

Già làng Đinh Hmêh giới thiệu về văn hóa truyền thống của người Ba Na

Về Stơr những ngày này, du khách không chỉ được ngắm cảnh núi rừng mà còn cảm nhận hơi ấm của đời sống cộng đồng Ba Na, nơi hơn 100 hộ dân đang gìn giữ nếp nhà sàn, kho lúa, điệu xoang và những nụ cười thân thiện bên bếp lửa.

Già làng Đinh Hmêh, người lưu giữ ký ức của bản làng, hồ hởi chia sẻ: "Giờ làng có gần 500 nhân khẩu. Hồi phục dựng vào năm 2017, bà con ai cũng vui vì được trở về với mái nhà xưa, vừa giữ gìn bản sắc, vừa có điều kiện làm du lịch". Từ 7 căn nhà sàn được dựng lại trên đồi, khói bếp mỗi ngày lại tỏa thơm. Người Ba Na nơi đây đón khách bằng những gì thân thuộc nhất: Tấm thổ cẩm tự dệt, vật dụng đan lát thủ công và cả lời kể mộc mạc về một thời Stơr "bám đất, giữ làng".

Sự hồi sinh ấy đang mở ra một hướng phát triển mới cho du lịch cộng đồng tại Gia Lai, nơi văn hóa không chỉ được bảo tồn mà còn trở thành động lực kinh tế. Chị Huỳnh Thị Thơ, Giám đốc Công ty Du lịch Huỳnh Lê Travel nhận định: "Làng Stơr là điểm đến đặc sắc, rất tiềm năng. Chúng tôi đang xây dựng hành trình trải nghiệm để du khách có thể sống như người bản địa, khám phá bản sắc Ba Na, lắng nghe câu chuyện về người anh hùng Đinh Núp giữa chính mảnh đất đã sinh ra ông".

Cùng với sự vào cuộc của doanh nghiệp, chính quyền địa phương cũng đang triển khai nhiều giải pháp. Bà Nguyễn Thị Kim Chung, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Gia Lai cho biết: "Ngay sau khi thành lập tỉnh Gia Lai mới, chúng tôi đã mời các hiệp hội, doanh nghiệp du lịch đến khảo sát. Sắp tới, Sở sẽ hỗ trợ bà con về kỹ năng làm du lịch cộng đồng, tiếp khách, lưu trú, ẩm thực… để làng Stơr thực sự trở thành một điểm đến hấp dẫn, thu hút".

Từ huyền thoại kháng chiến năm xưa đến bản làng du lịch hôm nay, Stơr vẫn giữ nguyên vẹn hồn cốt của một Tây Nguyên bất khuất. Trong làn sương chiều bảng lảng và khói bếp tỏa bay từ mái nhà sàn, Stơr không chỉ níu chân du khách bởi vẻ đẹp thiên nhiên, mà còn bởi tình làng, nghĩa bản - thứ tài sản vô giá được truyền đời qua từng thế hệ người Ba Na. ■

Vì sao từ vết thương nhỏ dẫn đến suy gan, suy thận cấp?

Ông N.V.Đ (54 tuổi, trú tại Lào Cai) được đưa đến Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương cấp cứu trong tình trạng sốt cao, đau mỏi cơ, vàng da, vàng mắt, suy tạng. Người bệnh được chẩn đoán nhiễm khuẩn huyết do Leptospira, gây hội chứng gan - thận.

Người nhà bệnh nhân cho biết, khoảng 20 ngày trước khi nhập viện, ông Đ. đi chân đất làm ruộng và giẫm phải đá nhọn. Do chủ quan, ông chỉ sơ cứu qua loa và tiếp tục lao động. Tám ngày sau, ông bắt đầu sốt cao (39°C), mệt mỏi, được điều trị tại bệnh viện cơ sở nhưng không thuyên giảm. Sau đó, ông được chuyển lên tuyến tỉnh, có lọc máu, được điều trị kháng sinh giúp giảm sốt nhưng các triệu chứng như vàng da, vàng mắt, tiểu ít, ăn uống kém, người mệt vẫn diễn tiến nặng lên. Ông Đ. được chuyển đến Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới Trung ương trong tình trạng nguy kịch.

Bác sĩ Đào Thanh Hải (Khoa Nhiễm khuẩn tổng hợp) cho biết, khai thác bệnh sử cho thấy ông Đ. không có tiền sử mắc bệnh gan mạn tính hay viêm gan, nhưng vết thương hở trong lúc lội ruộng là điều kiện để xoắn khuẩn Leptospira xâm nhập. Biểu hiện lâm sàng và kết quả xét nghiệm phù hợp với chẩn đoán nhiễm khuẩn huyết do Leptospira. Sau 5 ngày điều trị tích cực, bệnh nhân đã cắt sốt, các chỉ số viêm cải thiện, tình trạng vàng da, vàng mắt giảm dần. Tuy nhiên, tình trạng suy gan, suy thận vẫn cần tiếp tục điều trị lâu dài.

Theo bác sĩ Nguyễn Hồng Long, Phó Trưởng khoa Nhiễm khuẩn tổng hợp, Leptospirosis là bệnh truyền nhiễm cấp tính do xoắn khuẩn Leptospira gây ra. Vi khuẩn xâm nhập qua da bị xây xước hoặc qua niêm mạc khi tiếp xúc với nước, bùn, đất bị ô nhiễm. Tổn thương gan do Leptospira gây ra thường dẫn đến vàng da, chủ yếu do hoại tử tế bào gan bởi độc tố vi khuẩn và tổn thương vi mạch. Trong khi đó, tổn thương thận, chủ yếu ở ống thận, có thể gây thiểu hoặc vô niệu, tăng ure và creatinin máu, là nguyên nhân chính dẫn đến tử vong nếu không điều trị kịp thời.

Vết thương hở trong lúc lội ruộng là điều kiện để xoắn khuẩn Leptospira xâm nhập

Vi khuẩn Leptospira có thể tồn tại lâu dài trong nước ngọt và đất ẩm, đặc biệt phổ biến ở các vùng khí hậu nhiệt đới như Việt Nam. Cảnh báo gia tăng nguy cơ mắc bệnh trong mùa mưa lũ. Theo các chuyên gia, vào mùa mưa bão, lũ lụt, nguy cơ mắc bệnh Leptospira tăng cao do nước lũ mang theo nước tiểu chuột và chất thải động vật, làm ô nhiễm môi trường. Người dân có thể bị nhiễm bệnh khi tiếp xúc với nước bẩn chứa xoắn khuẩn qua các vết xước, vết thương hở hoặc niêm mạc. Để phòng bệnh, người dân cần giữ vệ sinh môi trường, khai thông cống rãnh, xử lý nước đọng, đồng thời sử dụng đồ bảo hộ khi lao động ngoài đồng, đặc biệt ở vùng ngập úng. Khi phải tiếp xúc với nước lũ hoặc bùn đất, cần đi ủng, đeo găng tay, vệ sinh sạch sẽ cơ thể sau khi lao động, sát trùng kỹ các vết thương. Nếu xuất hiện triệu chứng sốt cao, đau mỏi người, vàng da, vàng mắt, tiểu ít... sau khi tiếp xúc với nước bẩn, cần đến ngay cơ sở y tế để được chẩn đoán và điều trị kịp thời, tránh nguy cơ biến chứng nặng, thậm chí tử vong.

V.THANH

TIN THỂ THAO

Pencak Silat giành 17 HCV châu Á

Đội tuyển Pencak Silat Việt Nam đã thi đấu rất thành công, khi giành ngôi nhất toàn đoàn với tổng cộng 17 HCV, 4 HCB và 7 HCĐ tại Giải Pencak Silat vô địch châu Á 2025, vừa diễn ra ở Hà Tĩnh. Trên bảng tổng sắp, đoàn Malaysia xếp hạng nhì với 7 HCV, 3 HCB, 4 HCĐ và đoàn Indonesia xếp hạng ba với 4 HCV, 3 HCB, 2 HCĐ.

Giải do Liên đoàn Pencak Silat thế giới, Cục TDTT Việt Nam phối hợp cùng UBND tỉnh Hà Tĩnh tổ chức, quy tụ gần 400 VĐV, HLV đến từ 10 quốc gia và vùng lãnh thổ.

H.L

Quảng Ninh nhất toàn đoàn Giải bắn cung quốc gia

Kết thúc chương trình thi đấu tại Giải bắn cung vô địch quốc gia 2025 vừa diễn ra ở Vĩnh Long, các cung thủ Quảng Ninh đã thi đấu thành công khi giành 11 HCV, 3 HCB để xếp hạng nhất toàn đoàn. Xếp sau Quảng Ninh là đoàn Hà Nội (7 HCV, 8 HCB, 11 HCĐ), hạng ba là Hải Phòng (6 HCV, 5 HCB, 6 HCĐ). Giải quy tụ hơn 200 cung thủ đến từ 12 đơn vị.

Sau giải, Ban huấn luyện và chuyên gia ĐTQG sẽ đánh giá chuyên môn tuyển thủ từ thành tích đạt được, nhằm rà soát lực lượng chuẩn bị cho SEA Games 33 vào cuối năm.

L.H

Wushu giành 2 HCV giải trẻ châu Á

Đội tuyển Wushu trẻ Việt Nam đã hoàn thành mục tiêu thi đấu trong từng nội dung Taolu (biểu diễn) và tán thủ (đối kháng) tại Giải Wushu trẻ châu Á 2025 vừa kết thúc ở Trung Quốc. Theo đó, đội đã giành được 2 HCV từ kết quả thi đấu của tuyển thủ Nguyễn Lê Khắc Hoàng (thái cực quyền tổ A nam) và Chu Tuệ Anh (thái cực quyền tổ B nữ).

Năm nay, đội cử 19 tuyển thủ trẻ trọng điểm dự giải. Đây là lực lượng tốt nhất với những gương mặt triển vọng để Wushu Việt Nam phát triển chuyên môn lứa VĐV kế cận.

V.H

NGUYỄN ĐÌNH BẮC:

Hành trình từ vực sâu kỷ luật đến đỉnh cao Đông Nam Á

ĐẶNG XÁ

Vượt qua những ngày tháng mờ mịt với án kỷ luật nội bộ, chấn thương và cả ánh nhìn nghi ngờ từ dư luận, Nguyễn Đình Bắc trở lại đầy mạnh mẽ trong màu áo U23 Việt Nam. Danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất giải U23 Đông Nam Á 2025 không chỉ là phần thưởng xứng đáng cho cá nhân anh, mà còn là câu chuyện cổ tích giữa đời thường về sự trưởng thành, bền bỉ và khát vọng không ngừng vươn lên của một tài năng bóng đá trẻ.

Ngã rẽ từ Asian Cup

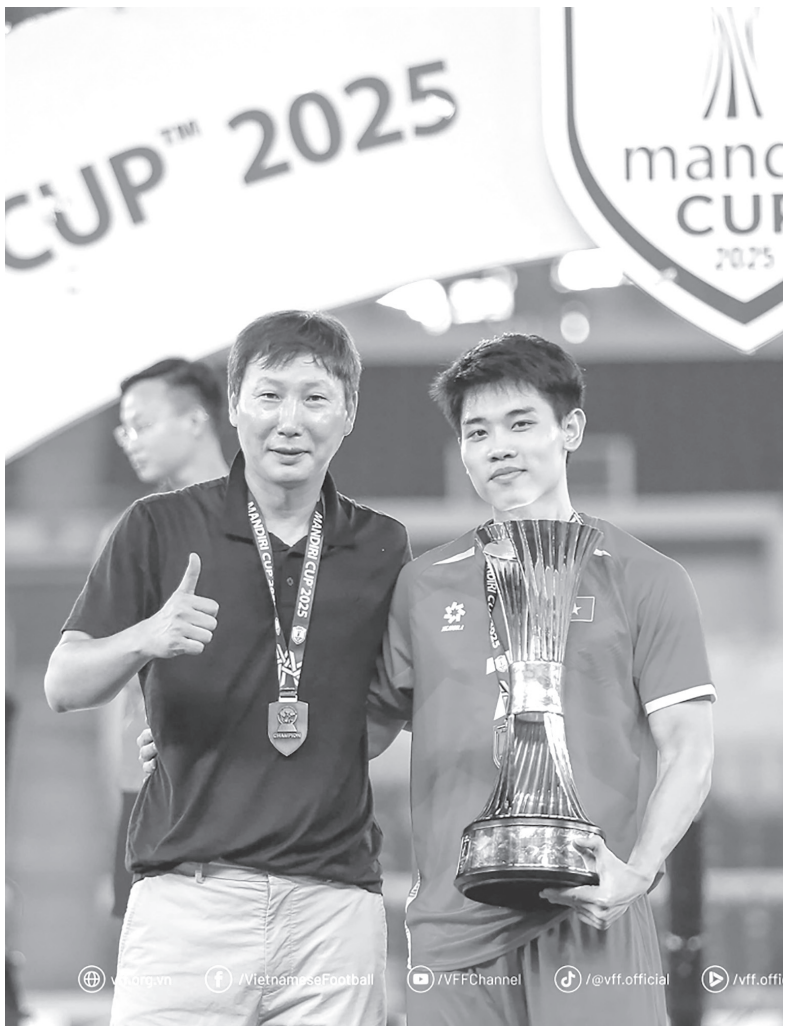
Tối 29.7, tại "chảo lửa" Gelora Bung Karno, nơi hơn 35.000 cổ động viên chủ nhà tạo nên sức ép ngột ngạt, U23 Việt Nam đã khẳng định bản lĩnh của nhà vô địch khu vực bằng chiến thắng 1-0 trước U23 Indonesia. Bàn thắng duy nhất của Công Phương giúp các "Chiến binh sao vàng" lần thứ ba liên tiếp lên ngôi ở giải U23 Đông Nam Á. Nhưng người xứng đáng được nhắc tên nhiều hơn sau trận không ai khác chính là Nguyễn Đình Bắc, tác giả quả phạt góc quyết định và là ngòi nổ gây ám ảnh hàng thủ đối phương suốt 80 phút có mặt trên sân.

Không trực tiếp lập công, không phô trương những pha xử lý cầu kỳ, nhưng Đình Bắc đã có trận đấu thể hiện trọn vẹn giá trị của một tiền đạo hiện đại pressing không ngừng, di chuyển không bóng thông minh và luôn biết cách làm "nóng" hàng thủ đối phương. Đó là trận đấu khép lại một hành trình kỳ diệu, nơi chàng trai 21 tuổi trở lại theo cách ngoạn mục nhất.

Cách đây hơn một năm, cái tên Nguyễn Đình Bắc từng được xem là biểu tượng cho niềm kỳ vọng mới của bóng đá Việt Nam. Dưới sự dẫn dắt của HLV Philippe Troussier, Đình Bắc được triệu tập lên đội tuyển quốc gia khi mới 19 tuổi và nhanh chóng ghi dấu ấn bằng bàn thắng vào lưới Nhật Bản tại Asian Cup 2023. Một pha lập công hiếm hoi giữa trận cầu "trên cơ" của đối thủ, càng khiến những lời khen bay cao.

Thế nhưng, thành công đến sớm lại đi cùng hệ lụy. Khi trở về CLB Quảng Nam, Đình Bắc bắt đầu có dấu hiệu chủ quan. Anh không duy trì được phong độ, sa sút thể lực, thái độ thiếu tập trung trong sinh hoạt và tập luyện. Hệ quả là một án kỷ luật nội bộ ở mùa giải 2023/24, khiến sự nghiệp tưởng như bị gãy gập khi còn chưa thật sự bắt đầu.

Từ "viên ngọc" được đánh bóng trên sân chơi châu lục, Đình Bắc lặng lẽ rơi vào vùng tối, không còn là lựa chọn ưu tiên ở đội một. Cộng thêm những ồn ào chuyển nhượng, đặc biệt là vụ "quay xe" từ Hà Nội FC sang Công an Hà Nội (CAHN) đầu mùa 2024/25, Đình Bắc hứng chịu không ít ánh nhìn hoài nghi.

Tiền đạo Nguyễn Đình Bắc (phải) bên cạnh HLV trưởng Kim Sang-sik

Gia nhập đội bóng Thủ đô được ví như lần "tái sinh" của tiền đạo quê Quảng Nam. Dưới sự dẫn dắt của HLV Mano Polking cùng sự hỗ trợ của các cựu tuyển thủ quốc gia như Phạm Thành Lương, Đình Bắc được đặt vào môi trường chuyên nghiệp, kỷ luật và có cạnh tranh thực sự. Tuy chưa thể giành suất đá chính đều đặn, nhưng cầu thủ sinh năm 2004 vẫn ghi 3 bàn, kiến tạo 2 lần trong 19 trận đấu tại V-League, trước khi dính chấn thương gãy xương ngón chân hồi tháng 3.

"Chấn thương đó như một hồi chuông cảnh tỉnh", một người thân cận kể lại. "Đình Bắc trở nên kỷ luật hơn trong tập luyện, ăn uống và thái độ sinh hoạt. Cậu ấy không còn sống bằng quá khứ, mà biết rằng chỉ có nỗ lực hiện tại mới cứu được chính mình". Khi trở lại sau 3 tháng hồi phục, Đình Bắc vẫn đủ sức lọt vào danh sách triệu tập của HLV Kim Sang-sik, người đang định hình lại lối chơi U23 Việt Nam theo triết lý bóng đá hiện đại: Tốc độ, sức mạnh và tổ chức chặt chẽ.

Giải đấu của sự khẳng định

Bối cảnh giải U23 Đông Nam Á 2025 khởi tranh khá đặc biệt với đội tuyển U23 Việt Nam mục tiêu không đặt nặng thành tích, đội hình có nhiều xáo trộn và tiền đạo số một Bùi Vĩ Hào vắng mặt vì chấn thương. Trách nhiệm lĩnh xướng hàng công được giao cho Đình Bắc. Trận cuối vòng bảng, Đình Bắc ghi bàn ấn định tỉ số 2-1 trước Campuchia, mang về ngôi nhất bảng. Đến bán kết, lại là anh với pha gỡ hòa 1-1 đầy lạnh lùng, mở ra cú lội ngược dòng trước U23 Philippines. Đó là hai bàn thắng (một từ chân trái, một từ đầu) phản ánh đúng phẩm chất đa dạng của một tiền đạo cắm hiện đại.

Ở trận chung kết, vai trò của Đình Bắc càng được khẳng định. Không ghi bàn, nhưng pha đá phạt góc của anh là điểm khởi phát cho bàn thắng quý như vàng của Công Phương. Suốt hơn 80 phút hiện diện trên sân, Đình Bắc pressing liên tục, gây áp lực và khiến hậu vệ Indonesia không dám dâng cao. Bản lĩnh của anh cũng được thể hiện khi đối phương nhiều lần chơi xấu, thậm chí khiêu khích bằng hành vi phi thể thao, nhưng tiền đạo này vẫn giữ bình tĩnh, tập trung thi đấu.

Chứng kiến màn trình diễn ấy, Ban tổ chức và giới chuyên môn không ngần ngại trao danh hiệu Cầu thủ xuất sắc nhất trận chung kết và cả giải đấu cho Nguyễn Đình Bắc, trở thành cầu thủ Việt Nam đầu tiên nhận vinh dự này trong lịch sử giải đấu. "Đây là khoảnh khắc hạnh phúc nhất sự nghiệp của tôi. Chúng tôi vô địch trên sân của Indonesia, trước áp lực khủng khiếp từ khán đài. Tôi tự hào vì đã cùng đồng đội chiến đấu đến giây phút cuối cùng", Đình Bắc chia sẻ với nụ cười rạng rỡ, khi đứng trên bục trao cúp tại Jakarta.

Đằng sau danh hiệu cá nhân, người ta nhìn thấy một Đình Bắc bản lĩnh hơn, lỳ lợm hơn và trưởng thành hơn. Không còn là cậu học trò "sao sáng dễ vụt tắt" ngày nào, Đình Bắc giờ đây là một thủ lĩnh thầm lặng, người chấp nhận lùi bước để chuẩn bị cho cú bật xa hơn trong sự nghiệp.

Với U23 Việt Nam, chức vô địch Đông Nam Á lần thứ ba liên tiếp là minh chứng cho chiều sâu lực lượng, cho công tác đào tạo trẻ đang chuyển biến tích cực. Còn với riêng Đình Bắc, đây là lời khẳng định rằng quá khứ dù từng chệch choạc, nhưng con đường phía trước vẫn rộng mở nếu bản thân biết điều chỉnh, học hỏi và kiên trì. Sự nghiệp cầu thủ luôn là đường đua đường dài. Và với Nguyễn Đình Bắc, hành trình ấy vừa bắt đầu lại, bằng sự nỗ lực từ chính những bài học đắt giá của tuổi trẻ. ■

NINH BÌNH CHIÊU MỘ ĐỖ NGUYỄN THÀNH CHUNG:

Cơ hội tăng sức mạnh và thách thức tiềm ẩn

● **NGUYỆT LAM**

Việc CLB Ninh Bình chiêu mộ thành công tiền vệ trẻ Việt kiều Đỗ Nguyễn Thành Chung từ Slavia Sofia (Bulgaria) đang tạo sức hút lớn trên thị trường chuyển nhượng V.League. Đây là một thương vụ đặc biệt, không chỉ bởi giá trị tài chính và yếu tố truyền thông, mà còn bởi những tác động dài hạn tới chiến lược phát triển nhân sự của bóng đá Việt Nam.

Tăng cường nội lực, mở rộng tầm nhìn chiến lược

Ở tuổi 20, Chung đã có 46 trận đấu tại giải VĐQG Bulgaria và từng khoác áo các đội tuyển U17, U19 và U21 Bulgaria. Việc anh quyết định trở về Việt Nam thi đấu, ký hợp đồng dài hạn với Ninh Bình FC, mở ra nhiều cơ hội cho cả CLB và bóng đá nước nhà, nhưng đồng thời cũng tiềm ẩn không ít rủi ro.

Việc Ninh Bình chiêu mộ Thành Chung giúp đội bóng tân binh V.League có được một tiền vệ trẻ giàu tiềm năng, được đào tạo bài bản từ môi trường châu Âu. Chung được đánh giá là mẫu tiền vệ con thoi hiện đại, thể lực sung mãn, có khả năng thu hồi bóng và di chuyển rộng. Tại Slavia Sofia, anh đã có gần 2.600 phút thi đấu ở giải VĐQG Bulgaria, nền bóng đá đang xếp thứ 84 trên bảng xếp hạng FIFA. Điều đó cho thấy Chung không chỉ là một cái tên trẻ mà còn có trải nghiệm thi đấu đỉnh cao. Trong bối cảnh Ninh Bình vừa tăng cường hàng loạt trụ cột như Đức Chiến, Ngọc Quang và các ngoại binh chất lượng từ Brazil, Tây Ban Nha, sự xuất hiện của Thành Chung sẽ góp phần hoàn thiện tuyến giữa giàu sức cạnh tranh và triển vọng.

Thành Chung hiện đã có quốc tịch Việt Nam và đủ điều kiện khoác áo các đội tuyển quốc gia sau khi hoàn tất thủ tục chuyển liên đoàn từ Bulgaria sang Việt Nam. Điều này đồng nghĩa với việc U23 Việt Nam hoàn toàn có thể triệu tập anh cho SEA Games 33 sắp tới tại Thái Lan, trong khi đội tuyển quốc gia cũng có thêm một phương án mới cho tuyến giữa. Đây là một lợi thế đáng kể khi xét tới mục tiêu trẻ hóa và nâng cấp đội hình của bóng đá Việt Nam. Về mặt truyền thông, sự trở về của một cầu thủ gốc Việt từng thi đấu cho U21 một đội châu Âu là điểm nhấn lớn, tạo sự quan tâm cho người hâm mộ trong và ngoài nước, góp phần lan tỏa hình ảnh tích cực cho V.League.

Trang web của CLB Ninh Bình thông tin, Đỗ Nguyễn Thành Chung vừa lọt vào top 3 giải thưởng Cầu thủ trẻ xuất sắc nhất Bulgaria mùa giải 2024-2025. Với lối chơi thiên về kiểm soát, phòng ngự và thu hồi bóng tốt, Thành Chung thậm chí còn lọt vào top 5 cầu thủ trẻ có số lần đánh chặn nhiều nhất các giải vô địch châu Âu (ngoại trừ 5 giải VĐQG hàng đầu). Đó là những yếu tố chuyên môn khiến nhiều chuyên gia nhận định Thành Chung sẽ là sự bổ trợ, kết hợp hoàn hảo với Hoàng Đức - một tiền vệ thiên về tấn công và tổ chức lối chơi.

Đỗ Nguyễn Thành Chung được xem là niềm hy vọng mới của Ninh Bình FC Ảnh: NINH BÌNH

Ở góc độ chính sách, thương vụ Thành Chung phù hợp với chủ trương của Đảng, Nhà nước và Liên đoàn Bóng đá Việt Nam trong việc thu hút nhân tài người Việt ở nước ngoài. Việc một cầu thủ Việt kiều được ký hợp đồng dài hạn (5 năm, kèm điều khoản gia hạn thêm 3 năm) là minh chứng rõ ràng cho định hướng phát triển bền vững, đầu tư có chiều sâu. Nếu mức phí chuyển nhượng cầu thủ này vào khoảng 10 tỉ đồng như nhiều nguồn tin đã đưa thì đó là mức hợp lý, khi so với mặt bằng các thương vụ nội binh chất lượng cao như Đức Chiến (được đồn đoán là 18 tỉ đồng phí lót tay), Châu Ngọc Quang (12 tỉ đồng), hay Quang Hải (9 tỉ đồng mỗi mùa ở CAHN). Nếu Thành Chung phát triển đúng kỳ vọng, anh có thể trở thành khoản đầu tư sinh lợi cả về chuyên môn và thương mại.

Rào cản thích nghi và sức ép kỳ vọng

Tuy nhiên, không thể phủ nhận thương vụ cũng đi kèm nhiều thách thức. Thành Chung vẫn còn rất trẻ, mới 20 tuổi và chưa hoàn toàn định hình phong cách chơi bóng ổn định. Việc quay về môi trường có cường độ và áp lực khác biệt như V.League có thể ảnh hưởng đến đà phát triển của anh, đặc biệt trong giai đoạn bản lề sự nghiệp. Mức đãi ngộ cao (dù không lên tới 12 tỉ/năm như đồn đoán) cũng gây áp lực buộc cầu thủ phải thể hiện hiệu quả ngay lập tức.

Thực tế cho thấy, nhiều cầu thủ Việt kiều từng trở về thi đấu trong nước nhưng không đạt được kỳ vọng. Mạc Hồng Quân, Toni Lê Hoàng là những ví dụ tiêu biểu. Dù từng được ca ngợi khi còn thi đấu ở nước ngoài, họ đều gặp khó trong việc hòa nhập và duy trì phong độ tại V.League. Những năm gần đây, làn sóng cầu thủ gốc Việt trở về ngày càng tăng nhưng số người trụ lại và tạo dấu ấn thực sự rất ít. Ngoại trừ một số thủ môn như Đặng Văn Lâm hay Patrik Lê Giang, các vị trí khác gần như chưa có gương mặt nào nổi bật lâu dài. Sự khác biệt về môi trường đào tạo, văn hóa sinh hoạt, thậm chí cả kỳ vọng từ truyền thông và người hâm mộ khiến các cầu thủ Việt kiều dễ gặp rào cản tâm lý nếu không được định hướng tốt.

Với Đỗ Nguyễn Thành Chung, bản hợp đồng dài hạn là minh chứng cho sự kỳ vọng từ cả hai phía. Nhưng điều quan trọng nhất vẫn là quá trình hòa nhập, thích nghi và chứng minh năng lực trên sân cỏ. Nếu phát huy tốt, Chung có thể mở ra tiền lệ tích cực, góp phần khuyến khích nhiều tài năng Việt kiều khác trở về đóng góp cho bóng đá nước nhà. Ngược lại, nếu không đáp ứng kỳ vọng, đây sẽ là một bài học lớn về cách đánh giá và đầu tư vào nhân sự đặc biệt như cầu thủ Việt kiều.

Xét trong tổng thể bức tranh chuyển nhượng V.League 2025/26, việc Ninh Bình chiêu mộ Thành Chung là một điểm sáng về tư duy chiến lược. Thay vì chỉ tập trung vào ngôi sao nội hoặc ngoại binh quen mặt, CLB đã chủ động tìm kiếm và đặt niềm tin vào một tài năng trẻ trưởng thành từ nước ngoài, với mục tiêu lâu dài. Thương vụ này nếu thành công, sẽ là lời khẳng định rõ nét rằng bóng đá Việt Nam không chỉ cần những tên tuổi nổi tiếng, mà còn cần sự đầu tư bài bản, kiên nhẫn và khả năng phát hiện, bồi dưỡng những nhân tố mới, dù đến từ bất kỳ đâu.

Với tất cả những yếu tố kể trên, thương vụ chiêu mộ Đỗ Nguyễn Thành Chung của Ninh Bình là một canh bạc chiến lược. Câu trả lời cho thành công hay thất bại nằm ở sân cỏ và cách cầu thủ này tận dụng cơ hội để chứng minh mình xứng đáng với kỳ vọng. ■

Trái tim rộng mở và khát vọng trở về

Marcel Vu Elisa, cô bé mang hai dòng máu Pháp - Việt, đang trên hành trình trở về với cội nguồn. Ở tuổi 14, Elisa không chỉ là niềm hy vọng của đấu kiếm trẻ Pháp mà còn là một biểu tượng cho khát vọng trở về, cống hiến cho đất mẹ Việt Nam.

Sinh năm 2011 tại Pháp, lớn lên ở Singapore, Marcel Vu Elisa bắt đầu làm quen với đấu kiếm từ rất sớm. Từ nhỏ, cô đã bộc lộ tố chất vượt trội, nhanh chóng được tuyển vào đội trẻ Singapore, thi đấu ở nhiều giải quốc tế và luôn nằm trong nhóm dẫn đầu. Gần đây, khi trở lại Pháp để phát triển sự nghiệp thể thao chuyên nghiệp, Elisa tiếp tục khẳng định tài năng và lọt vào nhóm VĐV trẻ trọng điểm hướng tới Olympic 2036, một vinh dự mà ít ai ở độ tuổi của cô chạm tới.

Nhưng điều đáng quý nhất ở Marcel không chỉ nằm ở chuyên môn, mà là tình cảm sâu sắc dành cho nguồn cội. Trong buổi gặp Phó Cục trưởng Cục Thể dục thể thao Việt Nam Nguyễn Hồng Minh vừa qua, Elisa và gia đình bày tỏ mong muốn mãnh liệt được khoác áo đội tuyển quốc gia Việt Nam trong tương lai. Với tư cách là công dân hai quốc tịch, giấc mơ ấy hoàn toàn có thể trở thành hiện thực.

"Việt Nam luôn sẵn sàng đón nhận và tạo mọi điều kiện thuận lợi để các tài năng gốc Việt trở về cống hiến", ông Nguyễn Hồng Minh khẳng định. Không riêng gì Elisa, ngày càng có nhiều VĐV gốc Việt ở khắp nơi trên thế giới bày tỏ khát khao trở về thi đấu cho đất nước. Đó không chỉ là một cơ hội tăng cường nội lực cho thể thao Việt Nam, mà còn là một hành trình cảm động của những đứa con xa quê hướng về Tổ quốc.

Marcel Vu Elisa có thể chỉ mới 14 tuổi, nhưng ẩn sau ánh mắt ngời sáng và những cú đâm kiếm chính xác là cả một hoài bão lớn lao - đưa Việt Nam vươn cao bằng chính tài năng và tình yêu với hai tiếng "quê hương".

Và Thể thao Việt Nam luôn dang tay chào đón những tài năng như em trở về. Không chỉ bằng những lời hứa, mà bằng hành động thiết thực để nâng bước một thế hệ mới của niềm tự hào dân tộc. Và cuộc gặp gỡ đầy thân tình, ấm áp của Phó Cục trưởng Cục Thể dục thể thao Việt Nam Nguyễn Hồng Minh với nữ VĐV này chính là một trong những khởi đầu cho khát vọng về nguồn ấy.

THU SÂM

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Lan tỏa hương vị cốm Hà Nội tại Liên bang Nga

NGUYỄN ĐỨC THẮNG - Cục Hợp tác quốc tế Bộ VHTTDL (từ Moskva, LB Nga)

Đây là lần đầu tiên hương vị cốm - tinh hoa Hà Nội được trình diễn trong một chương trình quảng bá quốc gia tại Nga. Chương trình do Nghệ nhân Nhân dân Ánh Tuyết trực tiếp chế biến và giới thiệu đã trở thành món ăn được người dân Nga thích thú thưởng thức tại Lễ hội Văn hóa Việt Nam với chủ đề "Việt Nam - Sắc màu từ miền nhiệt đới" được tổ chức bên Quảng trường Đỏ, Thủ đô Moskva (Nga) từ ngày 25.7 đến ngày 3.8 nhân kỷ niệm 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Nga.

Nói đến quảng bá ẩm thực Việt Nam, không khó để liên tưởng đến những món ăn, đồ uống vốn đã nổi tiếng khắp thế giới như phở, bánh mỳ, bún chả… Sẽ không nhiều người nghĩ đến cốm, thế nhưng khi cốm có mặt tại Lễ hội, bên cạnh việc hương vị ngon đến ngạc nhiên với bạn bè quốc tế, cốm còn mang ý nghĩa quảng bá tuyệt vời - cốm là biểu tượng ẩm thực tinh tế của Thủ đô Hà Nội. Nghệ nhân Ánh Tuyết vừa thao tác vừa giới thiệu: "Cốm không chỉ là món ăn mà còn là cả một nghệ thuật, kết tinh của nếp sống nông nghiệp, nhịp thở đô thị và tình cảm của người Hà Nội dành cho đất trời. Trong những đặc sản của Hà Nội, cốm là món ăn chơi nhưng lại dễ tạo nên thương nhớ, với những thức quà từ cốm như bánh cốm, cốm xào, xôi cốm… Cốm trở thành đặc sản ẩm thực không thể thiếu không chỉ trong tiết trời mùa thu, mà xuân sang Tết đến, mọi người cũng thường chọn cốm để thưởng thức". Cốm với màu xanh nõn của lúa nếp non cùng hương vị ngọt ngào và tinh tế của đồng nội. Dù chỉ là món ăn dân dã nhưng cốm lại gắn bó sâu sắc với văn hóa, lịch sử của con người Thủ đô Hà Nội.

Phu nhân Ngô Phương Ly giới thiệu đến bạn bè Nga về các thức đa dạng của cốm Hà Nội

Đến với "Màu sắc nhiệt đới" trong Lễ hội Văn hóa Việt Nam tại Nga, Nghệ nhân ẩm thực Ánh Tuyết giới thiệu những sản phẩm tinh tuyển làm từ cốm như cốm tươi, chả cốm, bánh cốm, chè cốm, kem cốm… Từng món ăn là sự kết hợp hài hòa giữa nguyên liệu truyền thống và sự sáng tạo của người phụ nữ Hà Nội gắn bó trọn đời với ẩm thực dân gian. Được biết đến như một "đại sứ ẩm thực" luôn miệt mài trong việc lưu giữ và truyền bá những nét đẹp của ẩm thực truyền thống Việt Nam, tính đến nay, Nghệ nhân Nhân dân Ánh Tuyết đã có hơn 60 năm kinh nghiệm trong lĩnh vực ẩm thực, từng nấu ăn cho nhiều vị nguyên thủ, lãnh đạo quốc gia trong đó có Hội nghị Cấp cao APEC năm 2017 tại Việt Nam. Là thế hệ thứ bảy của một gia đình gốc Hà Nội, từ nhỏ nghệ nhân Ánh Tuyết đã được giáo dục về quy chuẩn đức hạnh, nữ công gia chánh của một người phụ nữ. Bà chia sẻ: "Tôi đã bắt đầu đứng bếp từ năm 9 tuổi, từ cụ tôi đã truyền cảm hứng về sự kỹ lưỡng, tỉ mỉ và phải xuất phát từ trái tim của người đầu bếp để gìn giữ nét đẹp ẩm thực Việt".

Chia sẻ xúc động khi lần đầu tiên được giới thiệu sản phẩm cốm tại khu vực Quảng trường Đỏ, Liên bang Nga, Nghệ nhân Ánh Tuyết cho biết: "Đây là niềm vinh hạnh, là cơ hội hiếm có khi cốm của Thủ đô Hà Nội đang được bạn bè Nga thưởng thức bên quảng trường biểu tượng của nước Nga vĩ đại. Thật tự hào khi bạn bè Nga hiểu thêm một nét đẹp về đất nước ta bên cạnh những kỳ quan thiên nhiên, con người thân thiện, đất nước ta còn những món ngon truyền thống đang được lan tỏa ra thế giới".

Trên cương vị Trưởng đoàn Việt Nam trong Lễ hội Văn hóa Việt Nam tại Nga, bà Ngô Phương Ly, phu nhân Tổng Bí thư Tô Lâm ngay từ đầu đã duyệt và lựa chọn sản phẩm cốm với ý nghĩa quảng bá thêm một nét tinh tế, thanh cao của ẩm thực Việt Nam đến người dân Nga vốn đã rất quen với phở, bánh mì… Cốm cũng mang đến sự mới mẻ cho sự kiện chưa có tiền lệ này, trong đó mỗi chương trình, mỗi món ăn đều đóng vai trò là cầu nối tươi đẹp vun đắp tình hữu nghị và sự hiểu biết lẫn nhau giữa nhân dân hai nước Việt Nam - Nga. Tại Lễ hội, phu nhân Ngô Phương Ly đã trực tiếp giới thiệu đến bạn bè Nga về các thức đa dạng mà cốm Hà Nội được chế biến từ đôi tay khéo léo của người phụ nữ Việt Nam.

Giữa trái tim của nước Nga, trên Quảng trường Đỏ, người dân ở nhiều lứa tuổi xếp hàng chờ đợi đến lượt được thưởng thức các sản phẩm cốm như chả cốm, kem cốm, xôi cốm, bánh cốm… Sau khi được nếm hương vị cốm, các bạn Nga đều bày tỏ sự thích thú đối với văn hóa của người Việt Nam khi mang đến những nét độc đáo trong việc chế biến các món ăn xuất phát từ lúa gạo, các món ăn của vùng nhiệt đới, trong đó cốm Hà Nội là một nét đẹp, nét độc đáo rất Việt Nam đang ngày càng được lan tỏa rộng rãi đến với bạn bè quốc tế. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Hòa bình và di sản văn hóa

TÙNG QUANG

Trong tuyên bố được đưa ra ngày 30.7 tại Phnom Penh, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) tuyên bố sẵn sàng hỗ trợ Campuchia và Thái Lan đánh giá thiệt hại, thực hiện các biện pháp bảo vệ và đảm bảo công tác bảo vệ lâu dài các di sản văn hóa, bao gồm cả những di sản được UNESCO ghi danh.

Trong thông báo, UNESCO bày tỏ sẵn sàng cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cần thiết để đảm bảo việc bảo vệ các di sản, đánh giá thiệt hại tiềm ẩn và thực hiện mọi hành động bảo vệ cần thiết. Đề nghị này được đưa ra trong bối cảnh có nhiều lo ngại rằng các cuộc đụng độ gần đây có thể đã gây thiệt hại cho di sản văn hóa ở cả hai quốc gia. Đặc biệt, tâm điểm cuộc xung đột giữa hai nước láng giềng là các ngôi đền cổ. Trên thực tế có nhiều cuộc giao tranh đã xảy ra tại Ta Muen Thom, ngôi đền có quy mô lớn nhất trong cụm đền Ta Muen gồm ba ngôi đền Ta Muen Thom, Ta Muen Toch và Ta Kwai. Càng đáng lo đối với ngôi đền nghìn năm tuổi Preah Vihear. Năm 2008, người dân Campuchia đón nhận tin vui khi UNESCO công nhận Preah Vihear là Di sản văn hóa thế giới. Nhưng sau tiếng búa ghi danh tại trụ sở UNESCO ở Paris là tiếng súng nơi biên giới. Cũng từ đó cho đến nay, khi âm ỉ, lúc bùng phát, điểm đến mang tính lịch sử văn hóa, biểu tượng của lòng tự tôn dân tộc luôn là điểm nóng giữa hai quốc gia.

Cho dù hòa đàm mới đây giữa lãnh đạo hai nước diễn ra tại Malaysia đã mang lại nhiều dấu hiệu tích cực, nhưng vẫn còn đó những quan ngại. Đó cũng là lý do UNESCO đã khởi động công tác giám sát bằng vệ tinh các khu vực bị ảnh hưởng và xác nhận rằng một số di sản, bao gồm cả các di sản thế giới rất có thể tiếp tục bị "tai bay vạ gió" trong cuộc xung đột không mong muốn trong tương lai.

Để hỗ trợ các nỗ lực bảo vệ, UNESCO đã chia sẻ tọa độ địa lý của các di sản với cả Campuchia và Thái Lan, đồng thời nhắc nhở Chính phủ hai nước về các cam kết của hai bên theo các công ước quốc tế. Tổ chức này kêu gọi hai bên duy trì các nghĩa vụ của mình theo Công ước Hague năm 1954 về Bảo vệ di sản văn hóa trong trường hợp xung đột vũ trang và Công ước năm 1972 về Bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới.

Nhưng cho dù kỹ thuật cao siêu được hỗ trợ bởi một tổ chức lớn nhất Liên Hợp Quốc thì yếu tố tiên quyết vẫn là con người, thiện chí của hai nước. Di sản văn hóa không thể an toàn chừng nào vẫn còn tiếng súng. Hòa bình là điều kiện thiết yếu để bảo vệ di sản văn hóa. Chỉ có hòa bình mới mang lại phát triển, thịnh vượng và hạnh phúc cho người dân hai nước, góp phần ổn định trong khu vực cũng như trên thế giới.■

Khách du lịch đến Hồng Kông tăng mạnh

Trong nửa đầu năm 2025, Hồng Kông (Trung Quốc) đã đón khoảng 24 triệu lượt khách du lịch, tăng 12% so với cùng kỳ năm ngoái. Chỉ tính riêng trong tháng 6, đã có khoảng 3,48 triệu lượt khách đến, tăng 11% so với cùng kỳ năm trước.

Các thị trường chặng ngắn như Nhật Bản, Hàn Quốc và Philippines đã ghi nhận mức tăng trưởng từ 25% trở lên. Đối với các thị trường chặng dài như Australia cũng phản ánh sự phục hồi toàn diện của ngành du lịch Hồng Kông, với mức tăng trưởng đáng kể 33%.

M.PHẠM